

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG:
VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCA 1. SZAM

KIADÓHIVATAL:
VI. KERLET, ANDRÁSSY-UT 6. SZAM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 720 kor. Egyes szám ára Ausztriában 1500 osztrák kor. Jugoszláviában 3 dinár

TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-33, KIADÓHIVATAL: 195-50, VÁSÁRNAP ESTETŐL REGGELIG: JOZSEF 9-66

II. évfolyam

Budapest, 1923 május 14.

20. szám

Róma dönti el a magyar jóvátétel ügyét

A kisántánt aknamunkája a magyar kölcsön ellen

Páris, május 12.

(A Reggel párisi tudósítójától.) Módomban volt több kitűnően tájékozott diplomatával beszélui, akiknek véleménye szerint

Magyarország kérése annyira indokolt, hogy a jóvátételi bizottság annak formai teljesítése elől nem zárkozhat el.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a magyar kormány kérésének lényegileg is eleget fognak tenni. A kisántánt viszonya Magyarországhoz hasonlít a Franciaország és Németország közötti viszonyhoz. Ha a kisántánt nem is fog a magyar kérelem teljes elvetéséhez ragaszkodni, de

olyan föltételeket akar szabni, amelyek megnehezíthetik a nemzetközi kölcsön előteremtését.

Bethlenék Prága aknamunkájával mindenestre számolnak és éppen ezért döntő sullyal esik a serpenyőbe Mussolini magatartása.

Róma dönti el a magyar jóvátétel ügyét.

Anglia föltétlenül pártolja a zálogok fölfüggesztését, Franciaország is lényegesen enyhébben ítéli meg a kérdést, de feszélyezi Prága, Belgrád és Bukarest, Mussolini elhatározása azonban pro vagy kontra teljesen tiszta helyzetet teremt.

Miniszterelnök Ur!

A háboruban térképeken követték a seregek hadmozdulatait. Ma egy halom francia és angol ujság az asztalomon és ezeknek a tudósításából, cikkeiből, reflexióiból, közönyös, elfogult, fölényes vagy részvételteljes hangjából igyekszem kiolvasni, milyen benyomást tett a magyar ügy Páris és London közvéleményére. A le nem pénzelt ujságokból örömmel állapítom meg Nagyméltóságod rendkívüli személyes sikerét. Sajnos, hazánk a külföld megítélésében a bolsevizmus erjedésétől napjainkig a békebeli Szerbia nivójára sulyedt. Miniszterelnök Ur végre személyesen tapasztalhatta, hogy az a műveletlenség, felelőtlen gonoszság és csökönys, mindenre elszánt korlátoltság, amely városi és országos politikánkban gyakran föllükkeredni látszik, milyen dermesztő hatást vált ki külföldön. A francia és angol lapokból, még az ellenséges érzéselekből is, kiesendül a meglepetés hangja: Ez a tatárfejú európai jelenség, aki szuverén ura a nyugati formáknak, Bethlen István gróf, sokszázados kulturájával képviselné azt a Magyarországot, amely fejlődése útján megállott, hátat fordított Európának és az új világalakulásban Montenegró megüresedett helyét szándékszik betölteni? A látszat valóban ez, a mai Magyarország régi, boldog országunktól nemesak abban különbözik, hogy területének, népességének, gazdagságának kétharmadát veszítette el, — a mai Magyarország mintha szívét, izlését, stílusát, látókörét, fantáziáját, életcélját is elvesztette volna. A magyarságnak finom, egyéni illata volt, mint az orgonavirágnak; a testi és szellemi üdeség, tehetség és erő sugárzott belőle, itthon és külföldre. A frissesség erenyedtség, a sugárzást sötétség, az előrehaladást hátrafelé tántorgás váltotta föl. Nagyméltóságodnak Párisban és Londonban bizonyára gyakran elfacsarodott a szive, ha Budapestre gondolt. Igazi államférfu a fényben sem felejtí el az árnyakat. Mégis, végre boldog és önfeléd napjai lehettek, nem látta maga körül Gömböst, Wolffot, Ulaint, Csontos bácsit és a többi országnyagokat, ami bizonyára hozzájárult utja sikeréhez, mert így a külföld sem bámulhatta meg e nevezetes státusférfiakat. Nagy megnyugvással volna az országra, ha valóban egyedül és kizárólag Bethlen István képviselné, nemesak Párisban, Londonban és Rómában, de — Budapestben is. Nagyméltóságod tisztánlátását itthon bizonyára megzavarják azok a hatalmas egyéniségek, sudár fák, akiktől nem látni az erdőt, Pekár gigantikus háta, Sokoró embonpointje, Nagyatádi pufók zsiros arca és a többiek, akiknek a nevét leírni unalom és megalázkodás; azok, akik Európa ellenségei és Balkán barátai, akik Budapestből Nagyikindát, Magyarországból Irországot szeretnének kipolitizálni, mert csak így övék az ország, a hatalom és a dicsőség. A dicsőséget és a hatalmat nem irigylem tölük, de az ország menthetetlenül elpusztul, ha Miniszterelnök ur, ez utazás tapasztalatai után is, a kezükön hagyja, részt enged nekik a kormányzásban. Végre is ez az ország nem söntéspolitikusokhoz szokott hozzá, ez egyszer a szabadság, a műveltség, haladás boldog, büszke országa volt. Elég a bütykösök és a fitykösök nralmából, jelszavunk: Vissza Európába!

Bethlen István Rómába utazott

Páris, május 13.

Gróf Bethlen István miniszterelnök vasárnap este 10 órakor Rómába utazott. Az utazást

megelőzően tárgyalásokat folytatott Salrage Raggivel, a jóvátételi bizottság olaszországi képviselőjével. Kállay pénzügyminiszter még két napig Párisban marad.

Atadták az angol válaszjegyzéket a német nagykövetnek

A német jegyzék csalódást okozott Angliában

London, május 13.

Az angol válaszjegyzéket ma adták át a londoni német nagykövetnek. A jegyzék a bevezető formások után ezeket mondja:

Nem titkolhatom Excellenciád előtt, hogy kormányának javaslatai nagy csalódást keltettek

és hogy a német kormány azt a kedvezőtlen benyomást, amelyet ugy Öfelsége kormányára, mint a szövetségesekre tett, nézetem szerint, előrelátható volna s ezért elejét vehette és elejét is kellett volna vennie. A javaslatok

sem alapjuknál, sem tartalmuknál fogva nem felelnek meg annak, amit Öfelsége kormányára észszerűség szerint válaszul várható volt arra a tanácsra, amelyet nem egy alkalommal igyekeztem Excellenciád útján a német kormányhoz juttatni.

A jegyzék ezután fölsorolja a csalódás okait, amelyek közt első helyen a följárlott jóvátételi összeg elégtelenségét említi.

A jegyzék ezután sajnálkozását fejezi ki afölrött, hogy a német kormány elmulasztja nagyobb határozottsággal megjelölni ama garanciák minőségét, amelyeket Németország hajlandó följárlani.

Végül annak a várakozásnak ad kifejezést, hogy a német kormány kibővítí javaslatait, hogy azok használható alapját alkotassák további tanácskozásoknak.

Páris, május 13.

A „Times” a német javaslatokra adott angol válaszal foglalkozva azt kérdí, hogy Anglia mennyit akar németektől követelni, amikor az ő követelését nem lehet azza lindokolni, amelyekkel Franciaországéit, hogy tudniillik az elpusztított területekért tart igényt kártérítésekre. Ha Anglia, ugy mint az ipari csoport az alsóházban javasolta, az Egyesült Államokkal szemben fönnálló adóssága összegét követeli, ez mintegy 17 milliárd aranymárkát tenne ki, míg Anglia normális részeseződése az A. és B. kötelezvényekben nem tesz ki többet 11 milliárd aranymárkánál.

Bethlen nem utazik Prágába

(A Reggel tudósítójától.) Egyes bécsi lapok Prágából kapott értesülések alapján azt írták, hogy Bethlen István miniszterelnök a nagyántántal folytatott tanácskozások befejezése után Prágába utazik, hogy Benessel megbeszéléseket folytasson. Érdeklödtünk e hír megbízhatósága iránt és illetékes helyen kijelentették, hogy erről mitsem tudnak. Bethlen tehát nem megy Prágába, bármennyire is szeretnék a csehek, hogy a magyar miniszterelnök ezzel az utazással fokozza Benes tekintélyét és sulyát a csehek szemében.

Lembergben merényletet terveztek Foch tábornagy ellen

Lemberg, május 13.

(A Reggel tudósítójától.) A lengbergi rendőrség leleplezett egy összeesküvőtársaságot, amelynek tagjai főleg kommunista érzelmű ukrán fiatal emberek voltak. Az összeesküvők dinamitmerényletet terveztek Foch tábornagy ellen. Eddig 30 személyt tartóztattak le, akiket rövid kihallgatás után átkísértek az állományegységére. Az összeesküvőket egy orosz szövetszervezet nagy pénzüsszegekkel támogatta.

Négy ellenzéki népgyűlés

Pakots, Fábán, Peyer, Baross beszámolóbeszédai

Monor, május 13.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Végre egy liberális ellenzéki beszámoló, amely botrány és vér nélkül mulott el! Pakots József, a monori kerület demokrata képviselője volt vasárnap lenn kerületében Benedek János és Fábán Béla kíséretében. Pakotsot nagyon szeretik a kerületben és ennek a szeretetnek a jegyében folyt le a szitáló eső ellenére a sikerült népgyűlés is. A kis város egész társadalma várta már az állomáson az érkező képviselőt, aki egy fehér tubarózsákkal elborított kocsin vonult be feleségével és fiával együtt a Korona-szálló elé, ahol a népgyűlés 10 órakor kezdődött. Lovasbandériummal és fehérruhás leányokkal várták a monoriak a képviselőjüket. A fogadtatáson és a népgyűlésen csak kevesen hiányoztak. Nem voltak ott azok, akik évek óta egyebet sem tesznek, mint megzavarják a lelkek harmóniáját és a volt képviselő igéitől, fajvédelmi teóriájától megszédülve csak a gyűlölködést, a társadalmi béke megbontását, a felekezeti politikáját akarják ebben a megnyomorított szegény országban. Amióta liberális képviselő van Monoron, megesapant az ébredők száma, akik azonban még most sem tudnak belenyugodni abba, hogy az ő idejüknek vége van már. Most is akartak botrányt, verekedést, de még idejekorán figyelmeztették őket, hogy jó lesz ezután csöndben maradni, mert rossz vége lesz a dolognak. A monori munkásság egyöntetűen Pakots mögött áll és azokat, akik a népgyűlés méltóságát lefolyászták meg akarták zavarni, ez riasztotta vissza az ismert recipé szerinti való provokatív föllépéstől.

Amikor Pakots József beszámolóját megkezdte, laasan szitálni kezdett az eső. A Piac téren, Kossuth Lajos mellé szobra előtt, ennek ellenére több mint 4000 ember gyűlt össze. Az ellenpárt és a kormánypart korifeusai a takerékpártár ablakából hallgatták a beszámolót. Pakots elmondta egyéves politikai működésének eredményeit, alapos kritika alá vette a kormányzat helytelen politikáját. Sürgette a földreform egészséges és gyors végrehajtását, az építkezés, a termelő munka megindítását és zugó helyeslése közepette azzal fejezte be mondani valóját, hogy csak a Kossuth Lajos által hirdetett demokrácia megvalósulása adhatja meg ennek az országnak a nyugalmat, a békét és a fejlődést.

Pakots után nem beszélhetett senki: a belügyminiszter a köznyugalom megővése érdekében nem engedélyezte Monoron a lerándult ellenzéki képviselők fölszólalását.

Fábán beszámolója

Délután 3 órakor virágokkal földszített automobilon hagyták el a képviselők Monort és Rákospalotára mentek, ahol Fábán Béla tartotta meg beszámolóját. Ez a beszámoló is jól sikerült és minden zavaró incidens nélkül imponánsan zajlott le. A Vigadó hatalmas termét zsúfolásig megtöltötték Rákospalota kisiparosai, kiskereskedői és munkásnépe, de szép számban jelentek meg a közalkalmazottak, a vasutasok és postások is.

A rákospalotai beszámoló jelentőségét nagyon emeli az a körülmény, hogy ez a község volt a múlt nemzetgyűlés idején Budavári László főfőszéke. Ez volt a darázsok, ahol a társadalmi és felekezeti békeséget a legjobban aláaknálták és ahol ellenségeként állottak egymással szemben a lakosság különböző foglalkozású és vallású rétegei. Fábán rámutatott arra, hogy a városi polgárság eljutott teljesítő képességének végső határáig. Tiltakozott az ellen, hogy a tisztviselők életszínvonalát balkáni nivóra süllyessék és ezzel egyidejűen orkésli színvonaluk föladására is kényszerítsék. Zugó helyeslés közben mondott kemény bírálatot az igazlóról és lázítókról, akik az ország lázbelég testében bacillus módjára étkösdnek. Szűnjön meg végre a négy esztendő óta folyó destruktív — mondotta — és kezdődjön meg az igazi konstruktív munka, amelynek előfeltétele a gyűlölködés megszűnése, a lelkek harmóniájának visszaállítása. Utána Benedek János mondott anekdotáktól fűszerezett, igaz hazafiságtól fűtött beszédet. Magyarországon még mindig nincs jogrend — mondotta többek között —, mert még mindig különbséget tesznek ember és ember között. Ezzel az alkotmány alapörvényeit támadják meg. Itt nem lehetnek rabszolgák, első- és másodosztályú állampolgárok. A magyar demokrácia nem akar mást, csak jogrendet, egyenlőséget és a törvények tiszteletét. Harcot hirdetek az alpróféták ellen, akik keresztel a kezükben csak rombolni tudnak. Ezután még Pakots József beszélt. Az összetartást hirdette a maroknyi magyarság között. Le kell mondunk — ugymond — a gyűlölködés négyéves luxusáról és rá kell vezetni a nemzetet arra az útra, amelyet Kossuth és Széchenyi jelöltek ki számunkra.

A szocialisták gyűlése Nyergesujfalun

Nyergesujfaluban Peyer Károly tartott beszámolót. A beszámolóra a szocialista párt részéről dr. Györki Imre és Szeder Ferenc kísérték. A városháza előtti térségen óriási tömeg várta a szocialista képviselőket. Peyer bevezetőszavaiban rámutatott arra, hogy a választás előtt a jelenlegi kormányzat kiadatósának tartotta a szocialdemokrata párt parlamentai képviselőjét. Ugy látszik, csak azért, hogy a bekövetkező nagy eseményeknél a felelősséget megossza a párttal. Hogy Bethlen politikája mennyire helytelen, azt csak most, külföldön, fogja tapasztalni. Ha az utnak egyéb haszna nem is lesz, de Bethlen tudni fogja a jövőben, mennyire káros az ő politikája. A reakció már más országban is erőszakos volt a szocialista párttal szemben — de hiába. Itt Magyarországon is a kurzust majd rögen elfelejtik az emberek, amikor a szocialdemokrata párt harcolni fog programja megvalósításáért. Peyer után Györki szólalt föl, aki a falu és város viszonyát fejtegette, majd a fajvédelem politikájáról beszélt, amelynek eddig csak egy eredménye volt: tanítók üldözése és a gyermekhalandóság nagyarányú megnövekedése. Utána Szeder Ferenc a földreformról beszélt.

Baross és Szilágyi népgyűlése

Vasárnap délután Hidegkúton Baross János pártkivüli képviselő tartott beszámolót. Baross azt fejtegette, hogy amíg volt ellenségeink nem tartják be a békeszerződés rendelkezését, amíg kiüldözik a magyar tisztviselőket a megszállott területekről, a Millerand-féle kísérőlevelet semmibeveszik, elnyomják a magyar kisebbségeket, addig nekünk nem kell jóvátételt fizetnünk. A kormány külpolitikája gyengeséget mutat. Hogy erős lehessen, ahhoz társadalmi békére és nemzeti egységre van szükség. Utána Szilágyi szólott a tisztviselőkérdésről: A tisztviselők létszámát lényegesen redukálni kell. Aik megmaradnak az állam szolgálatában, azok kapjanak emberi méltóságot biztosító javadalmazást, akiket pedig elbocsájtanak, azoknak elhelyezéséről gondoskodjon a kormány. Szociális reformokra és társadalmi békére van szükség. A kölcsönös szemrehányásoknak véget kell vetni, hogy vállvetett munkával kezdhesük meg az ország talpraállítását.

A franciák nem vonulnak ki a Ruhrvidékről

Poincaré harcias beszéde a németek ellen.

Commercy, május 13.

Poincaré miniszterelnök az elesett harcosok emléksobrának leleplezése alkalmával beszédet mondott, amelyben emlékeztetett arra, hogy a Maas-vidék csatornája volt minden betörésnek, majd így folytatta:

— Evszázadok tapasztalatait nem feledve, ma nem hiteljük el magunkkal, hogy a béke megvalósulásának elegendő, ha aláírunk egy szerződést. A háború mindig nemzeti ipara volt a németeknek, akik az ünnepélyes kötelezettségeket visszautasítják. Bizonyára vannak németek, akik a magánéletben nem tagadják le aláírásukat, de hozzászórtak azt hinni, hogy a politikai hazugságnak mindig van menetsége. Az utolsó német császári birodalom a rágalmat doktrínává és a hízélgést rendszerré tette. Azt reméltük, hogy a köztársasági kormány nem fog ilyen magatartást tanusítani, azonban Németország nem szerel le, nem fizeti meg becsületbeli adósságát, a Ruhr-vidéken fokozza az incidenseket és képzelt támadásokat talajdonit nekünk. A németek többsége előmozdítja a hazug és veszedelmes manővereket. A mi kivánságunk nem a német katasztrófa, hanem az, hogy Németország ébredjen annak tudatára, hogy igéreiket be kell tartani és teljesíteni kell, ha ki akarja érdemelni a világ bizalmát. Mi elvetjük Bernhardi barbár teóriáját: a legyőzötteknek csak a szemüket kell meglátni, hogy legyen mivel sírniok. Mi Németországtól egyszerűen azt követeljük, hogy a károkat tegye jóvá és hagyjon bennünket dolgozni. Türelemesen meg fogjuk várni, amíg lemondanak a vak és ájtult ellentétléről. Mi bevagyunk a Ruhr-vidéken és addig nem hagyjuk el, amíg ki nem fizetnek bennünket.

Szakorvosi pendelő vev. és nemibetegek részére. (Ezútszalvarsanottás.) Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. sz. I. em. I. (Rókussal szemben)

TAVASZI KURÁNÁL
meglepő az eredmény, ha
Hunyadi János
természetes keserűvizet használ.

Lakáscsere
Elcserélném Nagy János-utcai 3 szobás modern első emeleti lakásomat IV, V, VI, kerületben levő négy-öt szobás modern lakással. Érdeklődni lehet telefonon: 65-53. szám

Aranyat, ezüstöt, Brilljánst,
gyöngyöket teljes értékben vesz és elad Schmeizler Károly IV, Károly király-ut 28, Központi Városház, főkapu m. 278

BUJOR Teljes lakásberendezések.
Szolid BÉNY, műkiszolgálás. BÉNY, műkiszolgálás. Budapest, VI, Aranyos-ut 60 Csengery-utca sark. Előközlet nincs. ÜGYELJEN A CÍMRE! 315

Fővárosi Cirkusz Naponta este 8 órakor: csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
VÁROSLIGET 429 nagy májusi műsor
TELEFONSZÁM 55-55

Paplanépi első utja
Szalai paplanépihez leessen.
507 VII. Kertész-utca 35. szám. — Aldozást vállal.

Réz- és vashutorok sodronyok, egybetétek, gyárakból a legjobbak és olcsók. Szakmabeli javítások vállalhatnak: Koltó-utca 3, Dobány-utca 6. Tel.: J. 61-97

Irodabutorok Hirsch és Társa
Pénzszekrények BUDAPEST, V. Alkotmány-u. 12.

SAJÁT GYARTMANYU
NYAKKENDŐJ DONSÁGOK
PERFI FEHÉRNEMŐK, KALAPOK STR. URI DIVATÁRUK
NYAKKENDŐHÁZ 241
IV, KIGYÓ-UTCA 5. (KLOTILD-PALOTA)
NYAKKENDŐK VISZONTELARUSITÓKNAK IS.
BUTOR, ÚJ ÉS HASZNÁLT,
vétel és eladás. Szűnyeg is legelőnyösebben
Károlyi-utca, Budapest, Dembinszky-utca 34
(Hernád-u. sark) Telefon: József 44-49. szám

VILÁGSZENZÁCIÓ!
MARTA FARRA
a vaskirálynő
„Breitbart” legnagyobb ellenfele, szenzációs, bámulatba ejtő mutatványával
Prof. MARQUIS VIGLIA & KETTY BAWIN a legelegánsabb táncospar
HANUSSEN a telepátia csodája esténként fellépnek a
TABARINBAN
VII, Rákóczi-ut 63. Telefon: József 21-16

„Pesti Tőzsde
legjobb tőzsdei és közgazdasági hetilap
Szerkeszti: Kallós János

Bizva pénzügyi kormányunk sikeres tárgyalásaiban, az összes raktáron lévő

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek kereskedése

Budapest, IV, Váci-utca 25. Telefon 14-73 sz.

gyapjuszövetek árálból a visszavonásig **15%** engedélyt nyújtunk!
Ezen rendkívüli alkalmi eladással főleg az igen t. vevőink előnyét óhajtjuk szolgálani és üzletünknek amugy is nagy forgalmát fokozni, miért is ajánljuk a t. vevő közönségnek, hogy vételkényszer nélkül ve gyé igénybe udvarias készségünket, hogy a raktáron lévő közismerten „FIRST CLASS” minőségű és egyéb gyapjuszöveteket bemutassuk és így alkalmat nyújtunk, hogy ezen páratlanul álló olesó eladás előnyös voltáról meggyőződjen.
Tiszta gyapju 140-5 cm. nyújtott szőcsügű férfiszövetek már 9500 K-ol.
Tiszta gyapju női kelmék, u. m.: Covercoat, Valour, Gahardien és gyönyörű aljiszövetek már 6200-8000 koronától.
Különbözes vásznak és mosószövetek. Elegáns plaidok. Autó- és kocsitakarók. Ezen ajánlatunk abszolút szolid és ollyós voltát cégünk közismerten jó hírneve garantálja.

Egy magyar ur tragédiája Kaliforniában

Budapestre érkezett kábeltávirat szerint Sármezey Endrét kirabolták és meggyilkolták ismerősei

(A Reggel tudósítójától.) Különös regény befejezését jelenti az a kábeltávirat, amely szombaton délután érkezett Kaliforniából Budapestre egy országosan ismert magyar ur családjához.

A kábeltávirat szerint

Sármezey Endrét, a Kaliforniába vándorolt milliomost egy ismerőse kirabolta és meggyilkolta.

Sármezey Endre Biharmegyében, Nagyvárad környékén volt nagybirtokos, regényes hajlamu, világot járt ember, aki közvetlen a háború előtt éppen Kaliforniából érkezett haza és a megszállás után közel egy esztendőig a birtokán gazdálkodott. Amint A Reggel munkatársa értesül, a román megszállás sorozatos kellemetlenséget szerzett a szabad élethez szokott magyar földbirtokosnak, azzal fenyegettek, hogy ha a román hatóságoknak nem engedelmessé válik, nemcsak börtönbe csukják, de birtokát is konfiskálják. Sármezey Endrét nem ijesztette meg ez a fenyegetés, azonban el akarta kerülni a zaklatásokat, ismét szabad életet akart élni és egy szép napon, közel három évvel ezelőtt

váratlanul eladta kétszáz millióért a birtokát

és fölszólította munkatársait, hogy aki vele akar jönni,

azzal kívándorol Kaliforniába és ott farmot vásárol, új, szabad életet kezd addig, amíg ismét magyar föld lesz bihari birtoka.

Harminc munkása késznek jelentkezett a kivándorlásra. A munkásokat családjaikkal együtt utnak indította, majd ő maga is házvezetőjével és egy bihari ismerőseivel hajóra ült és átutazott Kaliforniába. Tényleg farmot vásárolt és a kétszáz millióból, ami akkor még dollárban is jelentős volt, négyszeresen föl-

szerelte új gazdaságát. Hozzá tartozóihoz Budapestre ezután egymásután érkeztek a híradások, amelyek arról számoltak be, hogy Sármezey Endre kaliforniai élete kitünően folyik, gazdasága nagyszerűen jövedelmez és birtoka már Kaliforniában is vagyont és nyugodt életet jelent.

Közben összeveszett azzal az ismerőseivel, akit Biharból vitt magával és ez megvált Sármezey szolgálatából, de fenyegető levelekkel kereste föl állandóan. Néhány nappal ezelőtt, mint a kábeltávirat, amelyet a házvezető küldött, elmondja, vacsora után váratlanul megtámadták Sármezey villáját,

két revolverlövés megölte és a lakást kifosztották.

Értékpapírját, pénzét, ezüstneműjét, ékszereit elrabolták.

A hatóságok csak másnap reggel jöttek a rablói gyilkosság színhelyére, ahol az iratok között

több olyan fenyegető levélre akadtak, amelyek Sármezey Endre egykori kísérőjéről származtak.

Amint a kábeltávirat mondja, a hatóságok most ezt a kísérőt keresik, de nem tudták a kábeltáviratból megnyomára akadni. A házvezető rövid sürgönyében nem mondja meg a bihari kísérő nevét és a hozzá tartozók itt Pesten nem tudják, hogy ki is volt az, aki Sármezey Endrét tragikus végű, regényes utjára elkísérte. Ahová a hír eljutott Sármezey Endre kaliforniai tragédiájáról, mindenütt általános részvétet keltett, mert a bihari urat Budapest előkelő kaszinóiban és társaságaiban egyformán ismerték.

A család szombaton éjszaka a kaliforniai hatóságokhoz fordult egy újabb kábeltáviratban, hogy a tragédia igazi részletei felől teljes fölvilágosítást kapjon.

Garami Ernő tanácskozásai Párisban és Brüsszelben

— Francia meghívásra utazott Párisba —

Bécs, május 13.

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A bécsi „Neue Fr. Presse” hírt adott arról, hogy Garami Ernő Párisban tartózkodott. Ezt a hírt a budapesti és külföldi lapok különféle módon magyarázták és Garami párisi tartózkodásához messzeemenő kombinációkat fűztek. E hírekkel szemben, amelyek jórészt találgatásokon alapulnak, Garami párisi szerepléséről és annak előzményeiről a következőket sikerült megtudnunk:

Garami január elseje óta nem járt be a „Jövő” szerkesztőségébe. Hetenként egyszer irt vezércikket a lapnak, más érintkezése alig volt az újsággal, amelynek ő volt egyik megalapítója. Április 17-én Brüsszelbe utazott, ahol a II. Internacionale alapján angol, francia, belga és német mérsékelt szocialisták gyűltek össze bizalmas megbeszélésre. A tanácskozások folyamán szó esett a „Jövő”-ről is. A lap sorsa ugyanis már hónapok óta igen bizonytalanul látszott, mert báró Hatvany Lajos és Lukács bécsi bankár, akik a „Jövő” mecénásai voltak, megelégtették a lap főtartásával járó horribilis kiadások fődözését. De bizonytalanlanná tette a lap sorsát az utódállamok esetleges állásfoglalása is. Tartani kellett ugyanis attól, hogy az utódállamok nem érzik be a „Jövő”-t, még pedig azért nem, mert a lap Magyarországgal szemben elfogulatlanabb, mérsékelt hangon ír.

Mialatt Garami Brüsszelben tanácskozott, bécsi lakására levél érkezett a jóvátételi bizottság egyik francia tagjától, aki Garamit Párisba hívta, hogy

informálja a jóvátételi bizottság néhány tagját Magyarország közgazdasági, kül- és belpolitikai viszonyairól.

A levelet Garami felesége vette át, közölte annak tartalmát Lovász Mártonnal, aki aztán eljuttatta Garamihoz a levelet. Garami a hír vétele után Párisba utazott, ahol Moutet francia képviselővel lépett érintkezésbe. Moutet, amint ismeretes, nagyon rokonszenvesen beszélt Magyarországról a francia kamarában. Hogy Garami éppen Moutet-vel tanácskozott, ez a körülmény sejtetni engedni, hogy a fölvilágosítások, amelyeket Garami adott, nem árthattak Magyarországot érdekeinek. Mint ahogyan valóban nem is ártottak, mert

Garami véleménye a legtöbb pontban megegyezett Bethlen előadásával, amelyet a jóvátételi bizottság előtt tartott.

Eltérés a két vélemény között csak abban volt, hogy Garami Magyarország gazdasági és

pénzügyi leromlását nemcsak a trianoni békeszerződésnek,

hanem a bolsevizmusnak és a bolsevizmust követő idők szélsőséges, kilengéseken gazdag politikájának és végül a mai rendszer kül- és belpolitikájának is tulajdonítja.

Garamit párisi tartózkodása alatt sok francia lap tudósítója kereste föl, de senki előtt sem nyilatkozott. Magyarokkal pedig egyáltalában nem érintkezett. Párisból visszatér Brüsszelbe, ahol a „Peuple” című lapba írt néhány cikket. Innen hazautazott Bécsbe, ahol közben végleg megszüntették a „Jövő”-t. A lap munkatársai és alkalmazottai egy hónapi végkielégítést kaptak...

Sipos Márton világbajnok lemond a komoly tréningről

Ma utazik — Békéscsabára

(A Reggel tudósítójától.) Mult heti cikkünk Sipos Márton Budapestről való elüldözéséről széles körökben keltett föltűnést. Nemesak sportemberek tárgyalták érthető izgalommal Sipos távozását, hanem a politikusok is elítélték a miniszteriumok közönyös eljárását. A világbajnok most már végleg elvállalta a Békéscsaba melletti birtokán a gazdatiszti állást és hélfőn reggel elutazik Budapestről. A Reggel munkatársának alkalma volt az elutazása előtt beszélni a világbajnokkal, aki a következőket mondotta:

— Ma reggel elutazom Pestről. Örülök, hogy már véget ért ez a kellemetlen és sokáig húzódozó dolog. Nem érzek senki iránt haragot, csak az fáj, hogy itt kell hagynom Budapestet és így

le kell mondanom a komoly és tervszerű tréning lehetőségéről.

Megvigasztal azonban az, hogy a birtokon lesz egy kis víz, majd megpróbálom ott uszni. Megkértem egy gazdatisztársamat, hogy stopperrel mérje az időt és majd így trenirozok a párisi olimpiásra.

Sipos első budapesti startja június végén lesz a Margitszigeten a magdeburgi Hellas elleni versenyen, ahol Rademacherrel, a német világbajnokkal veszi föl a versenyt.

Kétszobás butorozott konyhás lakást

keresek, esetleg albérletbe. Cím a kiadóhivatalban

Egy robogó tűzoltóautó vasárnap délben elütött egy konflist a Kossuth Lajos-utcában

Az utasok megmenekültek, a súlyos karambol áldozata egyedül a konflis

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben 1 órakor a Kossuth Lajos-utca és Semmelweis-utca sarkán csaknem végzetessé válható szerencsétlenség történt, amelynek szerencsére emberi áldozata nincs, bár

a katasztrófa pillanatában az utca közönsége 3—4 halálos áldozat szerencsétlenségétől tarthatott.

Az izgalmas baleset részletei a következők: Háromnegyed egy órakor telefonon jelentették a központi tűzörségre, hogy a Molnár-utca 47. számú hatalmas bérgalota teteje kigyulladt és lángokban áll. Sürgős és azonnali segítséget kértek a tűzoltóktól. A tűzoltók azzal a precíz gyorsasággal, amely ezer szerencsétlenség megakadályozója, Ausch parancsnok vezetésével szédületes iramban robogtak a Molnár-utca felé. Szirénabugástól volt hangos a Rákóczi-ut; minden autó, kocsis, villamos megállt vagy kitért a szabályrendelet értelmében. Legelől egy hatalmas autógőfecskeendő robogott hat tűzoltóval és már a Kossuth Lajos-utcanál száguldottak a tűzoltógépkocsik, amikor a Semmelweis-utca felől hirtelen egy konflis kanyarodott ki a rohanó gőzfecskeendő elé. A konflis kocsisa már nem tudott fékezni, a karambol elkerülhetetlen volt és az utca járókelőinek legnagyobb rémületére a

tűzoltógepi helerohant az előforduló konflisba.

Sikoltozás, segélykiáltás, recsegés és ropogás követte a katasztrófát, a konflis egy pillanat alatt romokban hevert az uttesten; eldőlvén, összeroncsolva ott fekiúdt a konflis, messze az uttestre röpült a konflis kocsisa és kiröpültek a szétlőtt kocsi kocsiból a konflis utasai is.

A rohanó tűzoltóautó, amelynek egy párkánydarabja szintén letört, egy pillanatra megállt, de a Molnár-utcai tűz miatt nem volt ideje a szerencsétlenség színhelyén a továbbbeszélésre; miután a tűzoltók közül senki sem sebesült meg, tovább robogott a Molnár-utca irányába.

A rendőr és a számszámra szaporodott utcai közönség ezalatt a kocsis utasait és kocsisát állította talpra,

akikről hamarosan, megnyugvást keltve, kiderült, hogy néhány horzsoláson és az ijedtségen kívül semmi bajuk nincs. Egyedüli áldozat az összeroncsolt, azonnal kiszervezett konflis

és a szétlőtt, hasznavehetetlen konfliskocsi. A történet teljeséhez hozzátartozik, hogy 10 perccel a karambol után a tűzoltók már eloltották a Molnár-utcai tetőtűzöt.

Véres verekedés a Palermo-kávéházban

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután 4 és 5 óra között véres verekedés színhelye volt az Andrassy-úti Palermo-kávéház. Négy óra után bejött a kávéházba egy fiatalember, leült egy asztalhoz, rendelt magának egy feketét, majd az egyik pincérel asztalához kergette a kávéház tulajdonosát, Sachs Frigyesét. Alighogy Sachs az asztalhoz lépett, a fiatalember izgatottan rátámadt:

— Hogy merre megsérteni a feleségemet?

Mielőtt még a kávé felelhetett volna, az izgatott fiatalember kétszer arculütötte, úgy hogy Sachs nekiesett egy asztalnak

és eszméletlenül terült el a földre.

A pincérek, amikor látták, hogy főnökük egy vendéggel dulakodik, odarohantak az asztalhoz s nekitámadták a verekedő vendégnek. A verekedés már általános volt, amikor a közvetlen szomszédságban lévő asztalnál ülő Weisz Richárd, az ismert birkeözsbajnok hirtelen odalépett a verekedőkhöz és szétválasztotta őket.

A kávéházban nagy izgalmat keltett a verekedés, a kávéház tulajdonosát, Sachs Frigyesét, akinek a harctéren szerzett régi idegbaja a verekedés következtében újból kitört, eszméletlenül szállították lakására. A VI. kerületi kapitányságról előhívott rendőrtisztviselő teremtett rendet a kávéházban, aki igazoltatta a verekedő fiatalembert. Kiderült, hogy a botrány hősét Francesco Lajosnak hívják, Schlick-gyári tisztviselő s felesége panaszára vont a felelőségre a kávéház tulajdonosát, aki a feleségét állítólag megsértette. Francesco felesége ugyanis előző napon a kávéházban uszonázott egy barátjánál s egy jóismerőse köszöntését kitörő örömmel viszonzotta, amire a kávézó állítólag odament hozzá és fölszólította, hogy „viselkedjék tisztességesen”. A fölszólításra azonnal távozott a kávéházból, majd az esetet elpanaszolta az urának, aki a sérelemért aztán ilyen módon vélt elégtételt szerezni a feleségének.

A rendőrtisztviselő Francesco Lajost előállította a VI. kerületi kapitányságra, ahonnan este elbocsátották ugyan, de az eljárást közbötrányokozás miatt, folytatják ellene.

HIREK

Siratjuk Budapestet

Régen ilyenkor tavasz volt Pesten. Eppen elvirultak az orgonák és friss, illatos tisztaságba öltözött a város. Hó-op! kiáltott a lo-csoló ember és ezüst viz sustorgott a sima kö-vekre és az aszfaltot surolták, keféltek, minden pecsétet megláttak rajta és ijedten mosták ki a délceg, ifjú város tavaszi toalettjének minden apró hibáját. Gyerünk a zöldbe, — az volt ré- gen, sárga és barna villamosok ügettek meg- mosakodva a nyájas hegyek közé és a tereken vidor ábrákat rajzolt virágból, pázsitból és cserjéből a boldogult Ilsemann mester példát- lan kertészi fantáziája.

Micsoda pompás emberek voltak ők. Akik ró- zszával borították nekünk a szigeteket és a kris- tályos víz bőségét árasztották nekünk a város bonyodalmas ereiben. Akik lombok közé kere- tezték a makulátlan utcát és fehér fényben fűrésztözték a hús májusi estét. Szép volt ez a Pest, kelet ifjú királynője, akire gondolón helyke szánalommal néztük le a totyakos Buka- restet, a booskoros Belgrádot, e rájuk nem illő francia rongyokkal kendőzött trampli Balkán- legényeket, a világvárosok e rasztái, a Balkánt, amelynek közelében a nyugati világ mosolygó és fölényes határvárosa volt a derűs nappalu és elegáns éjszakájú Budapest. Magyar kultúr- fölény? Igen, nézzétek meg Budapestet, mon- dohtuk az idegenek és a ragyogó iskolák, pél- dás szociális intézmények, a jó színházak, a tiszta utcák, a világgraszáló közbiztonság, a leg- jobb vízvezeték, a mintaszerű csatornázás, a ké- nyelmes közlekedés, a tudomány, a művészet, a gáz, villany, fürdőszoba, a pazar ellátottság városa a magyarok uralkodói jogát ragyogta az okvetellenkedő Balkán szemébe.

Egy kísérteties csontváz zörög el mellettem. Roncs és csafat most, egykor villamoskocsis volt szegény és köhögve furja be mellét a por és a szemét mély hullámaiba. A kopasz téren egy beteg lámpa hunyorgat és a vedlettfalu házak oldalán fakó sötétség csurran, mintha nyúlós sárrá állt volna össze a vastag piszok és a rácepegő ritka lámpafény. Ocsmány mu- zsika szivdrog ki egy barból és csillogó kis nők, mint egy tragikus rothadás fölött a dög- legyek, cikáznak a mellszorító levegőben. Ott- hon üresen döffen a vízvezeték és ha az utcára nézel, mintha elmúlnának a paloták s e szép kis Európa teste szemed előtt zsurugodnék vi- gyorgó Balkán. Hiszen megéltünk úgy is, ha majd Budapest Hódmezővásárhellyé konstruá- lódott vissza. Csak kár, hogy itt most Magyar- ország európai léte pusztul és a bugrisideológia hatalmával szemben csak sírhatunk az ulti jo- gunkat zsaroló kulturdokumentum, a világ- város agóniáján és kiába mondjuk, hogy ez a féltelmes fölösszálás, ez a halódó tetem, ez nem a magyarság büne, ez nem jelenti kisorvadá- sunkat Európából... Bukarest és Belgrád rö- hög, mert nekik kezd igazuk lenni és itthon májusi bankettekén kocint a műveletlenség és tósztok rikoltanak e vinkószagu tavaszban, midőn vidéki tramplinak öltöztetik Kelet szüzi királynőjét. Márkus László.

— Masaryk felesége meghalt. Prágából táv- iratozzák, hogy Masarykné, a csehszlovák kö- ztársaság elnökének felesége az éjjel ott meg- halt. Masarykné közeli rokona volt Wilsonnak, az Egyesült Államok egykori elnökének. A há- boru kitörése után Masaryk Amerikába utazott és erre az útjára elkísérte őt felesége is, aki lelkes támogatója volt annak a politikának, amely a Habsburg-monarchia szétbomlasztá- sára irányult. Masarykné értett hozzá, hogy a rokon köteleket hogyan lehet kiharcolni. Wilson háborus politikájában erősen érvénye- sült Masarykné befolyása, ami különösen a wilsoni pontokban jutott kifejezésre. A 14 pont között ugyanis a nemzetiségek önrendelkezési jogáról szóló részt, mintha direkt Osehország testére szabták volna, annyira magán viselte az a Masaryk-féle politika jellegét. De nemcsak Washingtonban agítalt a monarchia ellen. Férjét mindenható elkísérte s természetes, mindenütt érvényesítette befolyását a mon- archiaellenes gyűlölet szítására.

— Az Akadémia Petőfi-ünnep. A Magyar Tudományos Akadémia vasárnap délelőtt tartotta ünnepélyes köz- ülést dísztermében. Petőfi emlékének szentelte az Aka- démia ezt az ünnepélyt, amelyen Borseviczy Albert el- nöki megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy az Aka- démia a Petőfi-centennárium alkalmával joggal hivatko- zatik arra, hogy mihelyt szabad mozgását és önrende- kezését visszanyerzte, sietett a maga hatáskörében meg- koszoruzni az akkor már 10 év óta eltűnt költő szellemi örökét. Első nagygyűlésén, amelyet az elnyomatás hosszú korszaka után, 1859 december 15-én tartott, Czuczor Ger- gely jelentése alapján az évi nagyjutalmat Petőfi 1847-ben megjelent „Összes költeményei”-nek ítélte oda s ezt a költő sírának, Petőfi Zoltánnak ki is szolgálatára. A nemzet rajongó hálája — folytatta beszédét — a bámulatos költői lángész iránt az idel évforduló alkalmából azzal a meg- ható bensőséggel és mélységgel nyilatkozott meg, ame- lyet éppen az a körülmény tesz érthetővé, hogy bennün- ket Petőfi földi pályájára és hátrahagyott alkotásaira való büszke visszaemlékezés legnagyobb nemzeti szeron-

csétlenségünk sötét mélyéből emelt föl. Borseviczy után Kosza Andor olvasta föl „Petőfi-szimfónia” című költe- ményét. Ferenczy Zoltán tartotta meg ezután értekezését, amelyben Petőfi életkörülményeiről és fölfogásáról szá- molt be, Voinich Géza pedig Petőfinek a magyar néphez való viszonyát fejtegette.

— Krupp Bertát kilakoltatják a villájából. Berlinből táviratozzák: Krupp Berta asszony parancsot kapott a francia megszálló csapatok parancsnokától, hogy négy napon belül írtse ki és hagyja el a Hügel-villát.

— A májusi eső jó hatással volt a termésre. Az eső, amelyet az első fagyoszent hozott s amely szombat estétől vasárnap délig tartott Budapesten, a beérkezett jelentések szerint az egész országra kiterjedt. A tavaszi eső jelen- tőségéről Mutschenbacher Emil, az Omge igaz- gatója a következőket mondotta A Reggel szá- mára:

— Budapesten körülbelül 25 mm.-es eső lehetett, de pontos területi kiterjedését és mennyiségét az országban ezidő szerint még nem ismerem. Ha az egész országban ilyen eső volt, mint itt, ez nagyon nagyjelentőségű úgy az őszi kalászosok, a buza és a rozs, mint a tavaszi vetés, az árpa, zab és kukorica fejlődése szempontjából. A rétek is nehezen várták már az esőt, amely nagyon jót tett a száraz takarmánynak, a lucernának, lóherének és a most kikelő répnak is. Május első harmadában a talaj felső rétege erősen kiszáradt, főleg a Tiszántul, mert hiszen szinte átmenet nélkül jött a tél után a nyár. Tavasz nem volt és a tavaszi esőzés elmaradása főleg az Alföldön s a Tiszántul, már-már a kalászosok további fejlődését fenyegette. Régi közmondás, hogy a májusi eső dönti el a termést és ha a mostani eső elérte átlag a 30 mm.-t, úgy búzából a 7 mázsa átlagtermés egyelőre biztosítva van. Természetes, hogy ez a kedvező terméskültség meg- maradjon, sőt javuljon, ahhoz az volna szükséges, hogy párórás langyos eső hetenként megismétlődjön.

— Rassay Budapesten. Rassay Károly nem- zetgyűlési képviselő tegnap többeti külföldi utjáról hazakerkezett. A Reggel munkatársa fölkereste Rassayt, aki pompás szinben van és jókedvűen beszél külföldi pihenéséről:

— Nagyon kellemesen éreztem magamat Olaszországban, melyet végigtutattam egészen Nápolyig. Sok emberrel beszéltem, sok minden- ről hallottam, de politikával nem törődtem. Olaszországban magyar zene hangzik minden- felé, Vecseynek nagy sikere volt Nápolyban, szeretik és becsülik a magyarokat mindenütt, ellenben a... De most nem akarok politikáról beszélni, nem is vagyok kellően informálva az itthoni helyzetről és úgy gondolom, hogy nekünk, ellenzéki politikusoknak, teljes tartózkodással kell bevárnunk a miniszterelnök viz- szatérését és utjának eredményét. Kívánon, hogy ez az utazás gyors és jó eredményeket hozzon az országnak, de ha nem fog hozni, akkor a politikai irányváltást tovább halo- gatni nem lehet. Többet most erről nem mon- dok. Pakots József beszámolójához Monorra is csak azért nem mentem el, mert nem aka- rok ezidő szerint érdemleges politikai nyilat- kozatot tenni.

— Vízum... bum! Az utazás napról-napra drágul, az Államvasut legutóbb csak áprilisban drágított, de min- den remény meg van arra, hogy a közeljövőben emelni fogja a tarifákat. Annál súlyosabb tehát, hogy éppen most drágult meg a külföldre utazásra jogosító vízumok díja is. A legdrágább éppen a legközelebb fekvő or- szágha szóló vízum: az osztrák. Egy ugynevezett „Dauer- vízum” 14.060, az egyszeri beutazásra jogosító 7230, a „Durchreise-vízum” pedig 1900 korona. Jólval olesőbb a német vízum, amely különben is a legolcsóbb mind közül: 450 korona. A távoli nyugati államokba, Angliába 11.500, Franciaországba 10.000, Belgiumba 10.000 korona, Hollan- diába 6 hollandi forint, körülbelül 18.200 korona, Svájcba 1 svájci frank, közel 1000 korona. Nem mondható olcsó- nak az amerikai vízum sem, amelyet dollárban kell fizetni, 10 dollár, vagyis 53.000 korona.

— A Fővárosi Operettszínház merénylői a vizsgálóbíró előtt. Amint ismeretes, ez év ja- nuár 15-én, 20—25 tagból álló csoport berontott a Fővárosi Operettszínház helyiségeibe, hogy ott az „Olivia hercegnő” előadásán pánikot idézzon elő a közönség soraik között. A rendőr- ség valamennyi gyanúsítottat, kivéve Adorján Géza dr.-t, letartóztatta és átkísérte az ügyész- ség fogházába, Adorján Gézaát jőideig nem le- hetett kihallgatni, mert ismeretlen helyre uta- zott. Az ügyészség néhány nappal ezelőtt ké- szült el a vizsgálati indítvánnyal, amelyben Márffy József banktisztviselő, Heffner Gyula mérnök, Hozmetz Ferenc Károly egyetemi hall- gató, Balkó József elbocsátott rendőrdíjnok, Veress Géza munkásbiztosítási díjnok, Blazsek Albin felsőipariszkolai hallgató, Böhm Sándor kerületi biztosítási tisztviselő, Bernolák Tibor díjnok, Adorján Géza dr. ügyvéd, Kaindel Já- nos zeneakadémiai növendék, Teller János, Huszár György, Ott Mihály, Neumayer II. Mát- yás, Kovácsics László soroksári földművesek, továbbá két fiatalkoru gyanúsított ellen a vizs- gálat elrendelését kérte. A gyanúsítottak most

már valamennyien szabadlábon vannak. Ador- ján Géza dr. nemrégiben Budapestre érkezett és bejelentette a vizsgálóbírnak, hogy bár- mely pillanatban hajlandó kihallgatásra jelent- kezni. A vizsgálóbíró a héten hallgatja ki Ador- ján Géza dr.-t és a többi terhelte, amikor is kihirdeti előttük a vizsgálatot elrendelő vég- zést.

— Budapesti XIV. árumintavásár. A vásár iránt egy a belföld, mint a külföld, kiváltképen azonban a környező államok kereskedői körében nagymérvű érdeklődés nyil- vánul meg, úgy hogy a vásárnak nemesek látogatottsága, hanem annak üzleti eredménye is biztosítottak látszik. A vásáron kötendő üzletek megkönnyítésére a vásár igaz- gatósága a magyar kormánytól kétszökölte, hogy a vásár területén az összes tekintetbe jövő hatóságok külön vá- sári kirendeltséget tartanak fenn, amelyek a vásári látó- gatók kiviteli körébeit a formaszagok lehető elkerüléssé- vel, azonnal elintézik. A vásár területén ezenkívül deviza- központi kirendeltség is fog működni, amely a külföldi vásári látogatóknak nemesek pénzváltó üzleteit intézi el, hanem a látogatóknak és érdeklődőknek mindennemű kér- deseire szakszerű utbaigazításokkal is szolgál és közvetíti a vásár alkalmából engedélyezett könnyítéseket.

Prima French-ing K 5500
 Apacs-panamaing K 7800
 Prima French rövid alsó . K 2500
 Fehér siffon rövid alsó . . K 2100
 Rendelés mérték után

Baron Testvérek
 férfi- és női divataruháza
 Budapest VI, Szondy-utca 46, Bajnok-utca sarok

Zongorát, pianinót
 ne vegyen, míg REMÉNYI MINÁLY zongorátélepet meg nem látogatta. Budapest VI, Király-utca 58. szám — Régi zongorát vesz, cserél, javít, hangol. — TELEFON

SZAB. MŰKÖBÜRKOLATU

JÉGSZEKRÉNYEK
SÖRKIMERŐKESZÜLEKEK
 MENNEFELD JÉGSZEKRÉNYGYÁR,
 BUDAPEST VI, GRÓF ZICHY JENŐ-UTCA 5. SZ.
 ÁRJEGYZEK INGYEN ES BERMENTVE 537

ARANYAT, ezüstöt, briliánsot
 mindenkinél drágábban vesz
 Schwarcz ékszerész, Múzeum-körut 21
 TELEFON: JÓZSEF 103—78.

Kárpitos-butorok
 bőr-, gobelin-, moquette-, bársony- és selyemgarnitúrák szalonok és uriszobák
 legjobb kivitelben BODONYI kárpitosmesternél
 Budapest, VIII, Cilió-ut 12. szám

ASZTALTERITŐT
 (abroszt) törölközőt és pincérkabátot nyári vendéglők részére (Balatonra is) köcsönrendszer alapján szállita
 Hattyu Fehérnemű Kécsésző Vállalat.
 Budapest, V, Katona József-utca 41. sz. (Margithidnál)
 Telefon 159-60 és 46-86

Jegyezze föl, mert többet nem közöljük!

Kéz- és lábizzadás ellen

ANTISOL

az egyetlen biztos hatású készítmény!

Főraktár: DARVAS DROGERIA, Rákóczi-ut 15/B
 1 készlet 500 kor. Postal szállítással 550 kor.

Ideal pelyh vattás gyapju paplan

582 Legolcsóbb, legjobb paplanbevásárlási forrás! Kiselejtett paplanok féláron!

IDEAL PAPANÜZEM
 Főüzlet: VI, Kamermayer-utca 1. Központi város háza
 Gyár: IX, Cilió-ut 31. (Kilizsi-utca sarok)

Selyem		Főüzlet:
Szövet		IV, Koronaherceg-u. 10
Csipke		Fióközletek:
Szalag		IV, Calvin-tér
Mosóruha		VII, Rákóczi-ut 32
Divatujdonságok		II, Fő-utca 52

Legolcsóbb bevásárlási forrás

— Egy feleség levele A Reggel-hez. Mélyen tisztelt szerkesztő ur, kétségbeesett anya és hitves kér Öntől meghallgatást. Nagy az én bajom és a legszomorubb; nincsen reá orvos-ság. Az uram, erzsébetvárosi kereskedő, akinek jólmenő üzlete van, szorgalmas, család-jának élő ember. A múlt hónapban nagy esapás ért bennünket, az üzlet bérét negyedévenként 260.000, a lakásunkét 25.000 koronára stájerolta a háziur. Nagy ügyel-bajjal gyűjtöt-fük össze a pénzt. Május első napjaiban az uram fölment az Erzsébetvárosi Körbe, ahol néhány barátjával éppen a házbér ügyében akart tanácskozni. A barátok a bakszobában voltak, játszottak; az uram egy ideig kibicelt, aztán egyik kisebb tét a másik után belesodródott a játékba és végül elvesztette a nála volt 285.000 koronát, az egész házbért. Szerkesztő ur erre azt mondhatja, egy családapa, akinek felesége és négy leánya van, uralkod-jék magán és ne sodródjék hazardjátékba. Én azonban és velem sok hűséges és bánatos asszony azt mondjuk A Reggel szerkesztőjének, aki olyan bátran szokta megmondani minden-kinék az igazságot, az isten szerelméért, ne túrják tovább, hogy polgári körök és kaszi-nók, ahová a középosztály férjei járnak munka után szórakozni, ilyen eszeveszett, fosztogató játéktanyák lehessenek. Mi azzal engedjük el férjeinket a körökbe és kaszinókba, hogy ott lélekörölő munka után kissé megpihenjenek, szórakozzanak, nem bánjuk, kártyázzanak olyan játékokat és olyan módon, hogy az ne vál-jék balekfogó fosztogatássá. Egy kör, amely-nek élén Szerényi József áll, aki miniszter volt és a kormány törvényt hozott az ilyen gonosz és gyilkos hazardjáték ellen, hogy tőr-heti az Erzsébetvárosi Kör kártyabarlanggá aljasodását? Kitiűnő tisztelt hű olvasója: (Teljes névalírás és lakáscím.) — Ehhez a szomorú levélhez kevés a hozzátennivalónk, asszonyom. Mi mélyen megvetjük azt a söp-redéket, amely az Erzsébetvárosi és egyéb kö-rökben, otthonokban és kaszinókban dolgozó emberek kifosztásából él vidáman. Sajnos, erőtlene vagyunk a kártyaklubok véd- és dacszövetségével szemben, erőtlén az állam-rendőrség is, mert ha nem volna az, már ré-gen nem járszának szászrekebe és milliókba ugynevezett polgári körökben. A levelét egyéb-ként beküldtük Rakovszky Iván belügyminisz-ter urnak. Végül ő a legfőbb rendőr és A Reg-gel, sajnos, nem tarthat razziákat...

— Sok az asszony. Amit már régóta sejtünk, most végre cloven valóság: sok az asszony. Egy párisi statisztikus a napokban fejezte be kimutatását a férfiak és nők ará-nyáról az egész világon. A statisztikai adatokból meg-állapítható, hogy túlságosan sok a nő. Németországban minden 1000 férfire 1026 nő esik. Oroszországban még ke-vezőtlenebb, vagy talán kedvezőbb, mert 1000 férfival szemben 1400 az asszonyok száma. Amerika is meglepő-s nagy női föléssel rendelkezik, mert minden 1000 pol-gárral 1100 polgárnő veheti föl a versenyt.

— Kettős párbaj. Lázár Pál sztrégovai föld-birtokos, akinek Madách-lány a felesége, su-lyos föltételű kardpárbajt vívott Budapesten tegnap és tegnapielőtt, először Pál Andor, az-után báró Matyasovszky Zoltán őrnagyokkal. Mind a két párbajban Lázár szenvedett köny-nyebb sérüléseket.

Férfiing, francia frenchből, 7250
2 kemény gallérral, K

Rövid alsónadrág, 3450
nyugatos minőség és miutája, K

Nálóing, saját készítmény, 6950
Ja Renforceból, K

Stern József rt.-nál
Budapest IV, Calvin-tér 1. — Alapítattott 1860.

MORCH 6 H'éses
BUGATTI 3/18 Hp.
GRADE sportkocsi
újra raktáron.

ABADIE
Valódi francia szivarok-paál

Nem zuhantam le...

Kétszázötvenen szálltak föl a szerencsétlenség előtt, ötvenen utána

A rendőrség nem tiltotta be a röpülést

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben, egy hete már, lezuhant egy röpülőgép és az egyik utas meghalt. Ezt mindenki tudja Pest-en, erről mindenki beszélt még hétfőn, kedden is, de kevesen tudják azt, hogy a szerencsét-lenség megtörténte után ezek lepték el a röp-ülőgép-állomást és még ma is naponta sok-ezer főnyi tömeg bámulja a Ferenc József-hid-nál lévő röpülőgép-állomást. Mindenki azt hitte, hogy Pest fölött többé már nem cikká-zik majd röpülőgép, hogy nem akadnak olyan bátrak, akik föl mernek röpülni. Tévedtek. Vasárnap délután, amikor még össze sem szed-ték a gép roncsa alatt heverő sebesülteket, már akkor akadtak emberek,

főleg asszonyok, akik könyörögtek, hogy engedjék őket felröp-ülni. Holnapra talán betiltja a rendőrség a röpülést — mondották — és mi föl akarunk szállni! Hétfőn tovább folytatódott a népván-dorlás. Pest összes hisztérikáit, minden „vala-mire való” ember, aki éhezett egy kis veszede-lemért, ott tolongott a Ferenc József-hid budai oldalán. Főnt az uttesen, a Müegyetem előtt, a rakpart fölött pedig, mint cirkuszban a tri-bünön, ágaskodott ezerfőnyi sereg és ágasko-dik még ma is, akik nem röpülni vágnak, ha-nem várják, mikor zuhan megint egy gép. A tömeg olyan nagy, felnöttek, gyerekek, mun-kások és bankigazgatók, hogy a rendőrségnek kell föntartania, illetőleg visszaszorítania őket. A nagyközönség egyes lapok híradása rév-én abban a hitben van, hogy a rendőrség betiltotta a további röpülést. Ez nem történt meg. A rendőrségnek nincs is joga betiltani, mert a röpülés közvetlenül a kereskedelemügyi miniszterium légforgalmi osztálya alá tartozik.

Esti ut Pest fölött.

Szombat este 7 óra van. A röpülőgépállomás körül óriási embertömeg. Most vonatják elő az egyik hidro-plánt. A neve: H. M. A. C. B., édes testvére a múlt héten lezuhant gépnak. A pilótákon kívül négyen állunk a kis fából készült mölön. Egy hölgy és három ur. A hölgy szőke és nyugodt, csak néha nevet föl idegesen. A társaságában levő ur már sokkal izgatottabb. Ifjú, molett ember, aki megegyezzen elnéz a Ritz-, a Hungária- és a Gellért-szálló felé, mintha bucsuzni akarna. Hét óra után párt percel a vezető pilóta, Grosschmidt István sorhajó-hadnagy, felölti kis bőrbekécsét, fejére veszi a pilóta-sapkát és szól, hogy be lehet már szállni. Készülődik már a másik pilóta is, Szentkirályi-Kern Dező, volt pilótaszázados. Amikor az első utas beszáll a gépbe, a parton álló tömeg megmervedik, de a másik pillanatban már harsányan fölkaog, a kis kőpécős ember megcsu-szik a lépcsőn és lába majd a vízbe ér. Elhelyezkedünk a kabinba, a pilóták is beszállnak már, a propeller fo-rog, Grosschmidt sorhajóhadnagy hátraszó: „Zulassen!” A gép süvitve száguld, mint a leggyorsabb motorcsónak a víz fölületén. Csak most nézek körül a kabinban. Elöl a két pilóta, köztük kis aluminimiumfal, amelyen nagyobb nyílás van vágva, ezen keresztül állandóan beszélhetünk a pilótával. Az utasfülkébe négy börtöfel, amelyen bór-szajak vannak. A kis fülké oly kényelemmel van beren-dezve, hogy még hamutartó is van a négy sarkában. Amikor már a vizen száguldunk, jut eszébe az egyik urnak, hogy talán illenek, ha egymás nevéet megtud-nánk mi, akiket közös veszedelem fenyeget. Megkezdő-dik a bemutatkozás, nyugodtan, mint ha egy szálló hall-jában találkozna egy társaság. A gép még mindig a vizen száguld, a motor egyre jobban berreg, meggyünk egyenesen az Elevátor irányába. A víz hullámszik, de ezt mi nem érezzük, oly gyorsan siklik a hidroplán. A Duna közepe táján egy villanás, a gép két csónakja elválik a víztől. Röpülünk. A mellettem levő ur agyán átvillan talán, hogy most a halállal kerül rokonságba, megszorítja a kezem és ijedten kérdezi: Szerkesztő ur már röpült, hogy olyan nyugodt? Az összekötő vasuti hid fölött szállunk már, körülbelül 500 méterre a víz fölött. Könnyen siklunk, mint egy Royce-Roys-autó a síkon. Kihajtok a gépből, balra a sorokszri rétek alján egy vöröses fényben izzó romhalmas, a lezuhant röpül-gép, amelyet az esti nap fést bíborszínűre. Furcsa talál-kozás. De már a másik oldalon lebegünk, Budafok fölött és óriási sebességgel közeledünk a Gellért-hegy felé.

A pilóta hátra szól: Jó, nyugodt időt választottunk ki, elült a déli szél, nem dobja ugy a gépet, mint délelőtt. Már a Margit-sziget fölött járunk, alattunk az óbudai téli kikötő. Fordul a gép, ez egy kicsit rossz érzés. Azt hiszed, hogy liften utazol lefelé és a lift kötele egy fél pillanatra elszakad. A következő másodpercben azonban már ismét stabil a gép, megfordul és szállunk a Müegye-tem felé. Az Erzsébet-hid fölött leállítja a pilóta a mó-tort és siklórepüléssel szállunk a vízre. Egy erős zök-kenő és ismét a víz fölületén suhanunk. A hölgy, a bá-tor nő, elfehértült szájjal, de diadalmas arccal szólt előre lovagjának: na látod, ugy-e, nem történt semmi. A férfinék is megjön már a bátorsága: mondtam, hogy nem olyan veszedelmes, csak nem szabad félni. Átsiklunk a Ferenc József-hid középső pillére alatt, amikor hirte-len az egyik pilóta kinyitja a gépből, végigszalad a hidroplán bal szárnyán és hanyattfekszük. Csodálkozva kérdelem a vezető pilótát, mire való ez, ő mosolygva válaszolja: semmi kérem, csak kisebb ivben akartunk megfordulni. Megnyugszik a propeller, a szerelők el-kapják a gép egyik szárnyát és mi már szállunk ki. Nézem a parton álló emberek arcát, leverték, hiába vár-tak, nem zuhantam le. A rendőrmester elégtelen néz körül és odaszól: most már aztán tesszen hazamenni, ma már nem röpülnek föl, hiába várnak, itt már senki le nem suhan.

Kiszálltunk. Grosschmidt sorhajóhadnagy még elmondja: Szinte hihetetlen, hogy a multkori szerencsétlenség megtörtént. A gép abszolút rendben volt. Motorja, amint azt Simanek mű-egyetemi tanár a vizsgáltnál is megállapi-totta, kifogástalan, a pilóta pedig harcedzett

röpülő volt. A Junkers-gépek eddig még mindig megállották helyüket, Mult vasárnap röpült egyik gépünkön Mikes János püspök Mayer igazgatónk társaságában Rómába. Hét és fél óra alatt tette meg az utat és kedden vagy szerdán ugyancsak ezen a röpülőgépen tér vissza Budapestre.

Kik röpültek még?
Érdekelni fogja talán az olvasót, hogy kik voltak azok a szerencsések, akik még a szerencsétlenség előtt és kik azok a hősök, akik a szerencsétlenség után röpültek. A katasztrófa előtt csak három napig volt üzembn a légi já-rat. A három nap alatt körülbelül kétszáz-ötvenen szálltak föl. Elsősorban Budapestben élő külföldiek, főleg diplomaták röpültek föl. Brentano, Amerika 70 éves követe és az ame-rikai követség 10 tagja, majd Stanley brit kon-zul, a cseh követség, az olasz követség tisztjei szállottak föl. Röpült még: Humphrys angol kereskedelmi attaché is. A magyar külpoliti-kusok közül Kánya Kálmán szállott föl. Sok arisztokrata is érdeklődik a röpülés iránt. Így fölszállott gróf Mikes Armin, gróf Révay József és még számos gróf és báró. Sokan röpültek föl azonban egyszerű, szürke, minden-napos emberek, kereskedők, bankigazgatók, tőzsdések és rendőrtisztok. A színésznők közül csak egy mozsiznésznő akadt: Hoffmann Palma Mici, aki legutóbb az Adriai tengeren barátkozott meg a tenger ezer veszedelmével, amikor a „Serpolette” című filmben Palma Mária néven a cimszeretpet játszotta. Két ízben szállott föl gróf Nemes János társaságában, egyszer a szerencsétlenség előtt, egyszer a sze-rencsétlenség után. Korda Tibor.

NYILTÉR

Özv. Darvas Pálné, szül. Löw Valéria, fájda-lomtól lesújtva tudatja, ugy a maga, mint az egész családja nevében, hogy forrón szeretett férje, a legjobb íu és testvér

DARVAS PÁL
tart. főhadnagy, a Knapp fémkereskedelmi rt igazgatója

fiatal életének 31-ik, boldog házasságának 7-ik évében f. évi május hó 12-én, a harctéren szer-zett súlyos betegségében elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 14-én, déli után 3 órakor helyezték örök nyugalomra a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Darvas József és neje, nevelőszülei.
Dr. Darvas István, testvére.
Löw Sándor és neje, apósa és anyósa.
Löw Vilmos és neje, Löw Henrik, sógornője és sógorai.

Utólagos közvetítési díjért
kaphat albérleti szobát házaspár, férfi, nő, Sugárnál, Rákóczi-ut 14. Tel. Józ. 92-34

* E rovatban közlöttékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Férfiingek
nagy választékban!

Lukács és Pásztor
Budapest IV, Egyetem-utca 11
(Gróf Károlyi palotával szemben)

7000 K párja
fehér női tenniszcipőnek bőrdíszítéssel, férfi 3000 korona. Tornacipő 800 koronától. Duplatápu külföldi szandálok. Vászonszíjok legújabb fazonokból, férfiak, nők és gyer-mekek részére. Duplatápu tenniszcipők. Ugyiszintén bór-cipők gyönyörű választékban és olcsó árban. Schäfer-cég, Döbrentel-tér 4-6. — Harisnyaneműek és házi-cipők nagy választékban

A legszebb, legfinomabb és legizlésebb eredeti angol szövetek legolesőbban

KATSCHNER HUGO
finom posztóáru és angol gyapjuszövetek kereskedésében
IV, Harisköz 4. Telefon: 147-95

LINDCAR
kis autó 4-12 HP, valamint használt autók állandóan raktáron
Akt. VI., Aradi-utca 40

A Zrinyi-gárda beszámolója 22 színházi botrányról

Stadler Nándor fővárosi bizottsági tag vallomása

(A Reggel tudósítójától.) A rendőrség heteken keresztül eredménytelen nyomozásokat folytatott néhány hónappal ezelőtt annak a megállapítására, hogy azokat a színházi botrányokat — amelyek végül a Fővárosi Operett-színház haditervezési megrohadásához vezettek — tulajdonképpen ki is eszelte ki, honnan kapták a botrányrendező a direktívákat és kik állanak mint értelmi szerzők a füttykösökkel felszerelt suhancok háta mögött. Minden rendőri nyomozás — amint arra még egész világosan emlékszik A Reggel közönsége — eredménytelen volt, egy-két fű ugyan a rendőrségre került.

de az irányítók személyéhez semmiféle rendőri nyomozás nem tudott közelférközni.

Hónapok multak el és úgy a rendőrség, mint a nagyközönség valami véletlentől vagy az idők fordulásától várta az értelmi irányítók személyének nyilvánosság elé kerülését, de arra egy pillanatig sem gondolt senki, hogy egy egész váratlan irányból hangozzék el vallo-más és derítsen világot a titokzatos színházi botrányok előkészítésére és előkészületeire.

Ez a váratlan leleplező hely a Zrinyi-gárda vasárnap délelőtti tagavató ünnepélye.

ahol egy exponált városi kurzuspolitikus, névszerint Stadler Nándor fővárosi bizottsági tag érdekes beszédben ismertette a botrányok származásának igazi székhelyét. Stadler Nándor a Zrinyi-gárda elnöke, tevékenysége akkor vált mulatságosan ismertté, amikor a főváros egyik közgyűlésén egy malátakávé-plakát alsónadrágmentes kisfiúja ellen emelte föl dörgedelmes szavát és azt követelte, hogy a főváros utcáiról távolítsák el a malátagyár „erköcs-telen” plakátkisfiúját.

A Zrinyi-gárda, másnéven Országos Erkölcs-védő Liga vasárnap délelőtti 11 órákor tagavató ünnepélyt rendezett az Újvárosi közgyűlési termében. Stadler Nándor elnöki megnyitójában ismertette az egyesület megalakulásának körülményeit. Az alapítók hazánk összeomlásának okát az erkölcs leromlásában látják, ezért az a céljuk, hogy a megromlott erkölcsöket megjavítsák, illetőleg az ifjúság lelkét a romlástól megóvják. Nem törekcsenek arra, hogy minél nagyobb taglétszámmal díszkedjenek, hanem az a törekvésük, hogy tagjaik megfelelően köteleseiknek: éljenek a keresztény erkölcsi alapelvek szerint, teremtsenek tisztességes és becsületes kulturát.

1920 januárjában alakult meg a Zrinyi-gárda, amely bár csöndben munkálkodott, máris fényes eredményeket tud fölmutatni.

Igy a pesti erköcs-telen kirakatokat megtisztította a rendőrség segítségével, a

József-körúti „csirke-körzót”, amely az ifjúság erkölcsét rontó iskola volt, széjjelzavarta.

Husz-huszonöt ízben sikerült a színházakban is megváltoztatni az erkölcsi elveknek meg nem felelő részeket, de a filmeknél nem érték el eredményt az előzetes cenzura miatt... Anita Berber táncainak befiltázása érdekében is tevékenyen közreműködtek. A józsefvárosi bucsun 13 esetben volt szükség a gárda tagjainak közbelépésére.

Az egyesület jótékony működését már a hatóságok is kezdik fölismerni, mert ők nem ölmosbotokkal küzdenek a társadalom beteges kinövéséi ellen. Majd föl szólítja a gárda tagjait, hogy Magyarország javulásában föltétlenül bízzanak.

1923 május 15-ig
LESZÁLLÍTOTT ÁRAK
Szöllősi és Kálmán
selyem- és szövetáruházában, Budapest (Bolváros) Hajó-u. 19

VI, Róvay-u. 18 **KIS KOMÉDIA** Telefon: 14-22
Katt és Steinhardt utolsó előadás! Kezdeté este 8 órákor
Fölléptével a hó 15-én pont 8 órákor

Hozott anyagból
is készült
elsőrendű férfitinget
Fekérmennyiszalon
VIII, Róka Szilárd-utca 19. szám, II. emelet 18.
Telefonszám: József 34-42.

Kompresszoros Mercedes
BÁRDI,
Kossuth Lajos-utca 6

ISZER ÉS TÁRSAI BANKHÁZA
BUDAPESTIX, LONYAY-UTCA 2. SZ., KULTURHAZ
Tőzsdét megbízások, értékpapírok
vétele és eladása a legelőnyösebb föltételek mellett.
Telefon: József 32-32

— Az angol király beszéde Rómában. Rómából táviratozza A Reggel tudósítója: Szombaton délután befejeződött a római királylátogatás. A római polgármester bucsubeszédére György király hosszabb beszéddel válaszolt: Ha a horizont fekete felhőktől lesz sötét — mondotta —, mint ahogy nagy háborúk után lenni szokott, azokat csak a vezető nemzetek mély és bensőséges együttműködése tudja szétoszlatni. Az olasz és angol nemzet ilyen együttműködésében föltétlenül bízom. Jól ismerem az olasz nemzet nagy tulajdonságait: a lojalitást, a bátorságot, a kitartást. Tudom, hogyan hallat át az olasz nemzet egy erőskezü politikus biztos vezérlete alatt a krízisen. Bizalommal tekintek nemzetünk további együttműködésére, amelyet a béke, haladás érdekében fognak kifejtetni.

— Legyen vagy ne legyen! Az emberek sírása fölhallatszik az egekbe. Miudenkí azon panaszokdék, hogy nagy ára legyen a husnak, amely éppen ezért hétszámra sem kerül asztalára. Mikoron pedig az isten meghallá ezeket a panaszokat, magához intette legkedvesebb angyalkáját és így szólott hozzá:

— Menj le, édes gyermekem, a földre és tud meg a gazdától, hogy mi oka legyen a nagy husrágaságnak.

Az angyalka leszállt a földre, fölkereste a gazdákat, aztán visszatért az égbe és így számolt be földi utjáról: — A gazdák azt mondták, hogy kevés takarmány termelt. Drága pénzért kellett a takarmányt vásárolniok és a drága takarmány drágította meg a hus árát.

— Édes gyermekem, intézkedj azonnal, hogy megnyitassanak az ég csatornái és bőséges eső árasssa el a földet, hogy dusan teremjen takarmány a mezőkön.

— És az ég csatornái megnyiták vala, de az emberek sírása csak nem akart elmúlni.

Az isten újból magához intette legkedvesebb angyalkáját és másodsor is leküldé őt a földre, tudakolná meg, hogy miért oly drága még most is a hus.

Az angyalka megint leszállt a földre és fölkereste a gazdákat. Aztán visszatért az égbe és ezeket mondá a jó istennek:

— Beszéltem a gazdákkal. Azt mondták, hogy az idén sok takarmány termelt és ha sok a takarmány, a gazda nem kényszerül eladni a marhát. Ha mégis eladja, csak drágán adja, mert van takarmány és várhat az eladással.

Az istenből kitért a méltatlankodás: — Ha nincs takarmány, a hus azért drága, mert nincs takarmány. Ha van takarmány, azért drága, mert van takarmány. Hát legyen vagy ne legyen takarmány?

Az angyalka alázatosan felelé: — Végtelen a te jóaságod és bölcseséged, de határtalan az én leketlenségük. Uram, tégy, amint akarsz, csak engem ne küldj még egyszer a földre. (Lynkeus.)

— Mr. Humphryst visszahívta kormánya? Két hete egyik budapesti lapban Mr. Humphrys, angol kereskedelmi attasé, a Devizaközpontról és ezzel kapcsolatban a devizaellátásról nyilatkozott. Kifejtette, hogy Magyarországgal lehetetlen üzleti összeköttetésbe lépni, mert az ország nem rendelkezik kellő mennyiségű devizával. Ő tehát mindenkinek, aki majd hozzáfordul fölvilágosításért, azt fogja tanácsolni, hogy Magyarországgal ne lépjen üzleti összeköttetésbe. Az angol kereskedelmi attasé e nyilatkozata Magyarországon kínos föltűnést keltett. Amint A Reggel értesül, az angol külügyi hivatal is tudomást szerzett erről a nyilatkozatról és úgy intézkedett volna, hogy Mr. Humphryst a közeli napokban visszahívják Londonba és új angol kereskedelmi attasét nevezzenék ki Budapestre.

— Halálozás. Gerő Sándorné, született Glatter Olga vasárnap délelőtti hírtelen meghalt. Kedden délelőtti 10 órákor temetik a rákoskeresztúri temető halottsházából.

— Szaga van a tejnek. Valamikor egy negyedik elembe járó leánynak az iskolai irkáját nézegettem. Végiglapoztam és a föladatokat olvastattam. Az egyik föladat a négy évszakra szól. Meg kellett írni mindegyik évszak jellegzetességét és a leányka így oldotta meg a föladatot: Nyáron megromlik a tej, télen az emberek fölveszik trikjókat. Ezt három év előtt írta a kislány. De hova lettek három év alatt ezek az igazságok? Nyomuk sincs! Az embereknek már trikjóuk sincs és a tej már tavasszal megromlik. Igen, a pesti tejnek már májusban szaga van. Kétszázlitzenkét koronáért egy liter legfinomabb parifómót kapott valamikor az ember. Ma csak egy liter tejet vehet ezen a pénzen és az se emlékeztet a parifómra. Hogy miért kell ennek így lenni, nem tudjuk és ha tudjuk, nem értjük. Mert a tapasztalat azt mondja, hogy nálunk olyankor zúlik le valami, amikor bizottság állítanak föl az ellenőrzésére. Van egy legfőbb pénzügyi tanács és nincs pénz. Van egy országos építő bizottság és nincs építkezés. Van egy ármegállapító bizottság és nincs ármegállapítás. De ha semmi sincs, aminek bizottsága van, hogyan lehetséges, hogy a tejnek van szaga, holott szagvizsgáló bizottság nincs?

— Darmol a legtökéletesebb hashajtó, ize olyan, mint egy legfinomabb csokoládé cukorkának és így gyermekeknek is kedvence gyógyszer. Kapható minden gyógyszerertárban.

— Budapesti XIV. Árumintavásár. Utazás kedvezmény a román államvasúton. Bukarestből sürgönyzik: Küvetésünk közbenjárására a román államvasutak a budapesti árumintavásárról vásárligazolással visszatérőknek 50%-os vasúti jegykedvezményt nyújtanak.

— A Yes porcellán poudert homogén szeméséi, amelynél tökéletesebb szépítőszert nincsen a világon.

— Orvosi kozmetikai és fogorvosi intézet, Rákóczi-ut 14, II. 2. Tel.: J. 129-85. Vezető főorvos: Dr. Propper Ödön. Szépséghibák eltávolítása. Bőrgyógyászati kozmetika. Fénykezelések. Speciális eljárások. Fogszabályozás. Természeti műfogak. Hidak, koronák, tömések. Mindenféle fogorvosi munkák.

— Drótkerítésnek legjobb a világhírű „Hungaria”-drótfonst. Egyedüli gyártója: Haidekter Sandor, VIII, Üllői-ut 48/22. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Szépműt. adja megóvásra Bodnár szűcsmesterhez V, Nádor-utca 15. Telefon 12-79.

Brilljánst, ékszeret, aranyat, ezüstöt, hamisfogot ne adjon el senki, amíg meg nem hallgatja Fischer és Eisner ékszerészek legmagasabb árait, Rákóczi-ut 27.

Olcsó árairol közismert

FLEISCHMANN

áruház, IV, Károly-körút 24. sz.

hírnevének megfelelően a mostani magas árak dacára a t. vásárló közönségnek pünkösdi kedvezményt nyújt alanti cikkekben:

Hímzett batisztok sötét színekben	737 K	Tiszta gyapju Cheviot, 135 cm. széles, Thegethoff .	5700 K
Svájci és francia grenadin és batiszt ujdonságok	1525 K	105 cm. széles, fekete ..	3750 K
Francia mosó Crepp, remek kimintázás, kitünő mosó .	2063 K	Csikos aljszövetek meglepő nagy választékban	4400 K-tól felj.
Svájci grenadinok, a legszebb dívatos minták, 110 cm. széles	4375 K-tól	Eredeti angol Homespum női costum, raglán és férfi sportöltönyökre, 140 cm. széles	11475 K
Grenadin minden színben, duplaszéles	975 K	Óriási választék fresco, Bouberry, Covercoat, gyapju Maroccain és különféle kamgarnkelmékben!	
Francia Liberty, föltétlen szintartó, a legdívatosabb kimintázás, 75 és 100 cm.	4450 és 6250 K	Crepp de chine minden elképzelhető színben	15175 K
		Crepp Georgette a legújabb színekben	9850 K
Óriási választék len- és damastúruban, étkező- és kávéskészletek, vászon női és férfiszekendők, chifonok, zefírek, pamutvásznak, konyhatörlek és törülközők előnyös vétel folytán kedvező árakon árusítatnak			

KÖZGAZDASÁG

A tőzsde és Bethlen tárgyalásai

(A Reggel tudósítójától.) A tőzsde Bethlen utazásának hatása alatt áll. Az ut eredményeit és következményeit azonban hamisan magyarázzák. Ma már elképzelhetetlen, de tegyük föl, hogy a miniszterelnök utja teljes kudarcjal járna. Ebben az esetben, amelynek bekövetkezése az ügyek mai állásában kizártnak látszik: a korona romlása várható, amely mellett minden érték sokszorosára röpül. Vagy: amint hisszük, eredményes Bethlen István utja, ennek következtében, hogy az általános záloglás alól fölloldatva, átmeneti költségre tehetőssé szert. Az átmeneti költségnagyságát és strukturáját ismerjük. Kizáróan arra szolgálja, hogy a koronát addig stabilizáljuk mai színvonalán, amíg a végleges rendezés meg nem történik és hogy a deficitet födőzzük anélkül, hogy a bankjegykontingenst túlságosan emeljük.

Minden stabilizáció pedig a legerősebb hosszmomentum,

mert csak a végleges számok fogják bizonyítani és a nagyközönség előtt is nyilvánvalóvá tenni, mennyire alul maradtak az értékpapírok minden más jószágok értékelésével szemben. Az egyik kölesön, a svájci 50 millió frankos, néhány hónapra, a legsürgősebb igények kielégítésére szolgálhat. Sir William Good által kilátásba helyezett kölesönnel élni, úgy hisszük, nem lehet. Végre is, kicsinyek és erőtlenebb lettünk, de egyelőre legalább, mégsem vagyunk a Balkánon. Olyan „fináncmegálátások” között, amiket ez a fery előir, az ország nem nyerheti vissza gazdasági öntudatát és erejét.

Popovits és Walkó miniszter tárgyalásai. Péntek délután fölkereste Walkó miniszter Popovits Sándort, a Jagyintézet elnökét és két óra hosszat tárgyaltak. Amint a Reggel legilletékesebb helyről értesül, a varolizált híreik, a hazatérőkről és a devizaelváltás problémájáról folytatott fontos megbeszélést. Walkó, aki Kállay tavolléteben a pénzügyminiszterium ügyeit is intézi, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Devizaközpontot át kell szervezni és a devizaelváltás mai rendszerén változtatni kell. Az új módokat most beszélt meg Popovitsal és amint Kállay Tibor Párisból hazaérkezik, amit a jövő hét végére várnak, akkor végleg rendezni kívánja a Devizaközpont már hónapok óta húzódozó ügyét.

× Mi lesz a tőzsdén? A tőzsdei hét első napja úgy köszöntött be, mintha a rég várt és mindenképpen indokolt hausse kibontotta volna szárnyait. Mi más véleményen voltunk s az események nekünk adtak igazat. Megmondtuk, hogy a tőzsde husában két tövis van, amely a gyógyulásnak legnagyobb akadály. Az egyik a bankárrendelet, illetve az a lábrakapott sajtószerezés, hogy mihelyt egy kis javulás áll be, azonnal újabb technikai reformokkal alkalmassá, amely a legnagyobb megrendítésére. A másik a köztpénzek tekintetében kifejtett vagy jobban mondva ki nem fejeztet fordulat kérdése. Ez utóbbi terén nevezetes jövedelmek esett ezen a héten azaz az itélettel, amelyet a tőzsdebíróhoz hozott s amely kereskedők között a köztpénzfizetés kötelezettségét a tőzsdebizományos javára megállapította.

A második kérdés a folytonos reformok kérdése. A Reggel értesülése szerint a tőzsde vezetősége mindenekelőtt a girókauciók terén keres bizonyos rendszabályokat, amelyekkel a kasszanapok zavartalan lefolyását biztosíthatja s azután a kezdő árfolyamok szabályozását is tervezi. Semmi kétség, hogy az ilyen reformokra szükség van, mert a tőzsde életének elengedhetetlen feltétele a rend és pontosság. De hogy a reformok ideje most helyesen van-e megválasztva s hogy az a mód, amellyel e reformokat váratlanul előkészítik, helyes-e — más kérdés. Véleményünk szerint ezek a folytonosan nyugtalanító reformintézkedések egyenesen előidézői a tőzsde nyugtalanulásának és végeredményben a közönséget károsítják meg. Mindent összefoglalva: a köztpénzkérdés részleges rendezésével némileg javult a helyzet, másfelől azonban újabb nyugtalanító momentum merült föl az újabb technikai reformtervek miatt. A helyzet nagyjában ugyanaz, mint a múlt héten volt. A gazdasági okok nagyarányú hosszmozgalmat kifejlesztését javalják. Technikai akadályok ellenben minden perben csak elkeseredésre azoknak a mozgalom elé, nem kis eszeredésére azoknak, akik pénzüket értékpapírokba fektették és semmi közük a kontremín harácsolásához. A jövő hétre még nem várunk szilárdulást. A közönségnek az a része, amely új tórdékot várna a piacra, tartózkodó, mert nem hagyja magát olyan tőzsde felé sodorni, amelyet örökös reformhívekkel nyugtalanítanak s amely hetek óta technikai okok miatt indokolatlanul lesorítva tartja az árfolyamokat. A publikummal jelentékeny része elvérzett e technikai tré-

fák miatt, a többi pedig nem hajlandó millióit a helyzetet kihasználó kontremín torkába dobálni.

× Közgazdasági hírek. A Reggel értesülése szerint legközelebb bevezetik a tőzsdére a Lukácsfürdő Rt. részvényeit. — A Rima majoritási szindikátusa tárgyalásokat folytat egy előkelő cseh csoporttal a vállalat külföldi tartozásainak elvállalására. A tartozások rendezése úgy történne, hogy a cseh csoport, hír szerint, részvényeket vesz át. — Az Osztrák Hitel-ben az amerikai Morgan- és a londoni Rothschild-csoport vállalt érdekeltséget. Hír szerint a részvények névértékét nemes valutára cserélik ki. — A zágrábi tőzsdén a magyar értékek közül a Nagybeeskereki és a Horvát cukor és a Szlavonia szilárdultak meg. — A tőzsdén három favorit papszja: a Nova, Kőzti és Városi. — A Jura és a Kender 100%-os osztalékot fizetnek. — Az Atlantica római tárgyalásairól sokat írtak és beszélnek. E híresztelésekből lenni az igazság: Rómában úgy az Atlantica, mint a Levanti beadtak egy tervezetet új hajóstársaság létesítésére. Az olaszoknak az az álláspontjuk, hogy a két magyar vállalat egyetlen hajóstársasággá alakuljon át. Most már az a kérdés, kiből lát az olasz kormány több garanciat: a Hitelbankban vagy az Atlantica-trusztben. Döntés még semmiféle irányban nem történt. — Hír szerint a Ganz-Danubius ezidei osztaléka 2500—3000 korona lesz. — Az Ingéja az elmúlt héten több mint 200%-kal javította meg az árfolyamát: 1000 K-ról 3200-ig ugrott. Az áremelkedésnek egyik fő oka az, hogy Sulnerék holland forintért eladtak nagy tétel részvényt és a hiányzó darabokat olcsón szertették volna fölvenni. A vételkező azonban csak folyton emelkedő kurzusoknál sikerült és miután több ezer darab fölvételét még folyamatban van, az Ingéja további emelkedésével számolhatunk. — Ugyancsak a nemjegyzett értékek piacán szilárdul a Warnsdorf, amelynek legutóbb érdekeltséget vállalt Florián Hübel, a Bömisch-Chemnitz-i fonalgépár tulajdonosa, aki 86.000 részvényt vett át és belépett az igazgatóságba is.

× A külföld kivásárolhatja az országot. A buza ára a békeidőnek ezerkétszázszorososa. A fának ára a békeárnak több mint ezerszerese. A bórnek ára ugyanebben a keretben mozog. Fémek, ha kaphatók, még magasabb arányokban mozognak. Azoknak a vállalatoknak részvényei, amelyek ezeket az értékeket reprezentálják, a békeárnak 30—150-szerese között mozognak. A külföld pedig lassan ráeszmél arra, hogy az itteni értékek megvannak és védettek. Mélyszégyes sajnálatunkra kezdi vásárolni őket. Hozzájut búzához, fához, vashoz, fémhez hatod évtizedben. A publikum pedig adja az értékeket, mert tegnapi napra néhány százalékos keres koronaszámokban, bárha semmit sem keres tényleges értékben. Akik régi ideológia szerint ma is kontremín játszanak, amikor azt mondják, hogy a papírok már nagyon emelkedtek, egy napon arra fognak ébredni, hogy a papírokat sohasem tudják visszakapni, mert koronákat adnak azért az utalványért, amely utalvány vauerőkre szól és amely utalványokat a külföld ma éppen ezektől a könnyelműektől potom áron összevásárolja. Ha a külföldi vételkező folyamata még tovább tart, úgy olyan export kap lábra, amely rendkívül súlyosan fogja éreztetni hatását, elsősorban abban, hogy egy-két hónapra belül nálunk értékpapírok kaphatók nem lesznek. A forgalom megeserpanhat a pénzüke folytán, de minthogy eladók nem lesznek, a legkisebb vétel igen nagy áreltolódásokat fog előidézeni föfelé.

× A pénz értékesítésének és a Kurta legújabb joggyakorlata. Nagyon sok szó esik most a belső valorizációról, vagyis a korábbi jó koronákban keletkezett pénztartozásoknak oly összegben való visszafizetéséről, amely megfelel az adósság keletkezésének volt koronáértéknek. A Kurta joggyakorlata csak lépésről-lépésre halad a valorizáció felé. Általános jogszabályt ma sem állított még föl, ez a törvényhozás feladata, de kártérítés, előbbi állapotba való visszahelyezés esetén valorizál és gazdasági lehetetlenülés esetében a korábban fölvezt pénzbeli ellenértéket az aranyparitás szerint számítja. A „Jogállam” ma megjelenő legújabb május-júniusi füzetében Gaár kuriai bíró a Kurta legutolsó jogeseteinek részletes ismertetése után következőkben fejti ki álláspontját: 1. A pénz fizetésére kötelezett adós tartozik viselni a keresetindítástól az utolsó foku itélet hozataláig a pénz vásárló erejének csökkenéséből a hitelezőre háruló kárt; 2. az adós exculpálhatja magát annak bizonyításával, hogy a késedelem hibáján kívül állott elő; 3. az itéleti marasztalást nem teljesítő adós későbbi fizetések folytán a hitelezőre a pénz értékesítéséből háruló kárt viselni tartozik. Gaár kuriai bíró e nagyérdékű cikke bizonyára nemcsak jogászai, hanem minden, a valorizálásnál érdekelt helyen föltűnést fog kelteni.

× Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügy az 1922. évi, mint az idei tőkeemelési alkalomból kiadott ideiglenes részvényeket e hó 14-étől végleges részvényekre cseréli ki.

× Cukorgyár Részvénytársaság Nagybeeskerek fölemeli alaptőkéjét 6 millió dinárról 12 millió dinárra. Minden régi részvényre egy új vehető át drbként 50 dinárért. Az előtelti jog e hó 17-étől 26-áig gyakorolható a Leszámitoló Banknál. A Cukorgyár Részvénytársaság részvényei a belgrádi tőzsdén már forgalomban vannak.

× Osztrák vasútüzemelés Rt.-nak, amelynek magyar testvére a Vasútüzemelési Rt., a napokban vezeték be részvényeit a bécsi tőzsdén. A részvények iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a keresletet nem is lehetett kielégíteni és így árfolyamuk ugrásszerűen emelkedett.

× Hungaria Kalapipar- és Kalapgyár Rt. (az Angol-Osztrák Bank érdekeltsége) május 11-iki közgyűlésén az igazgatóság az alaptőkének 50 millióról 100 millió K-ra való fölemelését javasolja. A vállalat 5.250.591 K tiszta nyereséggel zárul.

Emlékszik-e még

a régi

Unger

edényházra,

ahol az üzleti elv volt: „Nagy forgalom, kevés haszon”.

Unger

edényház

Király-utca 45.

sz. alatt most újra megnyílt.

Saját érdekében látogassa meg

Unger

edényházát,

ahol vételkényszer nélkül győződhetik meg az árak olcsóságáról

Unger - edényház eheti szenzációja

	Korona
1 drb kávéüriő, festett szekrényes, csukott réztölcsérral	1700
1 drb mákőriő, kívül kékre, belül fehérre zománcozva ..	1500
1 drb öntött vasaló	3800
1 drb rézmozsár, törővel kg.	3400
1 drb vízveder, horganyozott, la, nagy	1850
1 pár evőeszköz, kés és villa nikkelezve, páronként	380
1 drb konyhakés, 17 cm. hosszú pengével	295
1 drb evőkanál, ónozza, nehéz kivitelben	85
1 drb kávékanál, ónozza, nehéz kivitelben	40
1 drb fedőtartó, 6 fedőnek, kékre zománcokozva	490
1 drb palacsintaszütő, csiszoltacéllemezéből, 26 cm. .	550
1 drb ürmérték, 1/2 literes, hitelesített, zománcozott ...	350
1 drb színes karlsbadi porcellántányér, mély és lapos	485
1 drb színes karlsbadi porcellán kávéscsésze	495
1 drb asztali vizesüveg, 1 literes	250
1 drb likőrkészlet csiszolt, 6 pohárral	1350
1 drb boroskészlet, csiszolt, 6 pohárral	1850
1 drb vizeskészlet, csiszolt, 6 pohárral	2100

Ezenkívül piros és kék zománc-edény, alumínium főzőedény, ebédlő-, kávé- és teakészletek, mosdókészletek a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett.

Kié a Rimamurányi majoritása?

Több részvény van Bécsben, mint Budapesten
Új bírói ítélet dönt az elsőbbségi részvényekről

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes még, hogy szenvedélyes viták kísérték a Rimamurányi tavaly megtartott közgyűlésének azt a határozatát, amely 25.600 részvényt elsőbbségi joggal ruházott föl, hogy külföldi majoritással törekvésekkel szemben a magyar érdekeltség többségét biztosítsa. Az elsőbbségi B-sorozatú részvények 200 koronás névértéken kerültek négyötöd részben a Kereskedelmi Bank, egyötöd részben a Salgótarjáni tárcájába. A részvényeket zárolták és darabonként egy-egy szavazati joggal ruházták föl, míg a többi A-sorozatú részvény megmaradt a szabad forgalomban és belőlük csak 25 darab képvisel egy szavazatot.

A szindikátus, amely a zárolt elsőbbségi jogú részvényeket megkapta, ezáltal az abszolút többség birtokába jutott.

A Rimamurányinak múlt év májusában törvényt alapítókezelése után 1 millió részvény lett, amelyből az ugynevezett elsőbbségi B-sorozatú részvényekre 25.600 szavazat, a többi, 975.000 darab A-sorozatú részvényre pedig 39.016 szavazat jutott. Annak a szindikátusnak tehát, amely a B-sorozatú részvényeket kapta, csupán 175.000 darab A-sorozatú részvényrel, illetve a reájuk eső 7000 további szavazattal kellett rendelkeznie, hogy 32.600 szavazata, vagyis abszolút többsége a közgyűlésen meglegyen.

Az elsőbbségi részvények kibocsátása körülbelül 1 milliárd tiszta hasznot jelentett a B-sorozatú részvényeket megvásárló szindikátusnak.

amelynek összetételére vonatkozólag a Rimamurányi igazgatósága csak azt a megkötést fogadta el a közgyűléstől, hogy a 25.600 darab részvényt „megbízható személyeknek” fogja eladni. Ellenben visszatartotta az igazgatóság dr. Lévy Béla ügyvédnek azt a javaslatát, hogy a 25.600 B-sorozatú részvényt csak magyar honosnak vagy kizárólag Magyarországon székhellyel bíró és működő részvénytársaságnak adható át. Ilyen előzmények után a Rimamurányi részvényeseknek az a része, amely az elsőbbségi részvények által sértve látta a maga jogait és érdekeit, mint ismeretes, megfellebbezte ezt a közgyűlési határozatot, amelyet a törvényszék, mint cégbíróság, megsemmisített, majd utóbb a Tábla és a Kuria helybenhagyott. A kuriai ítélet azonban azt is kimondotta, hogy

pör után tisztázandó kérdés, vajon tényleg főnforog-e a részvénytöbbség elidegenítésének veszedelme vagy hogy önző érdekből biztosította-e magának a Rima igazgatósága a részvénytöbbséget.

A kuriai ítélet alapján a részvényesek egy csoportja megtámadási pört indított a budapesti törvényszéknél a Rimamurányi ellen abból a célból, hogy a törvényszék a sérelmes közgyűlési határozatot megsemmisítse és az elsőbbségi részvények különleges jogait megszüntesse. Az első ilyen tárgyaláson, amely dr. Hlaváts Béla törvényszéki bíró tanácsa előtt folyt le, a felperes részvényeseket képviselő dr. Kramer Emil ügyvéd meglepő adatokat terjesztett a törvényszék elé. Az előterjesztés szerint a Rimamurányi múlt évi közgyűlésére Bécsben 362.806, Budapesten csupán 291.123 részvényt deponáltak. A Bécsben letétbe helye-

zett részvények közül 318.185 a Wiener Bankverein, 18.659 pedig Pelsék Ferenc cseh nagyiparos tulajdonát képezte, vagyis

a majoritás idegen kézben volt.

Az elidegenítés veszedelme tehát akkor nem fenyegetett, mert már megtörtént és az elidegenítés ellen nem lehetett többé elsőbbségi részvények kibocsátásával sem védekezni. De az elsőbbségi részvények kibocsátása az előterjesztés szerint nem is a magyar majoritás megmentését célozta, hanem kizárólag az igazgatóságnak azt az érdekét szolgálta, hogy részvénytöbbség megszerzése nélkül, ami óriási összegbe került volna, biztosítsa magának a Rimamurányi további vezeését. Ezért egy szindikátusi szerződés létesült, amelynek értelmében a Kereskedelmi Bank, valamint a Salgótarjáni az elsőbbségi részvényeket csak formailag kapta meg, saját nevére, ellenben ezek a részvények valóban a Wiener Bankverein birtokába kerültek és már meglevő majoritását egyszer és mindenkorra biztosították.

Dr. Kramer adataival szemben a Rimamurányi igazgatóságot képviselő dr. Szelényi Aladár ügyvéd azt hangoztatta, hogy az elsőbbségi részvények létesítése azért volt szükséges, hogy a hazafiatlan külföldi befolyást a társaság irányításából kizárják. Az igazgatóságot tehát ebben a kérdésben nem anyagi érdek, hanem hazafias szempontok vezették. Dr. Szelényi arra kérte a bíróságot, hogy ne adjon helyt a felperes részvényesek bizonyítási indítványának. Ellenbizonyítékokat azonban nem terjesztett a törvényszék elé. A törvényszék a bizonyítás kérdésében az ügy bonyolultságára és nagy horderejére nézve nem határozott, hanem a tárgyalást május 12-ére, szombatra halasztotta. A szombati tárgyaláson Hlaváts Béla dr. tanácselnök fölolvasta a törvényszék határozatát, amely szerint

a törvényszék főlhívja a Rimamurányit, hogy nyilatkozzék arra nézve: 1. mik voltak azok a körülmények, amelyekből az 1922 május 15-i közgyűlést megelőző időben azt következtette, hogy a részvénytöbbség elidegenítése fenyegeti, 2. kinek a részéről mutatkozott a jelzett időben az elidegenítés veszélye, vagyis az „Überfremdungsgefahr”, 3. ki szerzett az alperes (Rimamurányi) részvényeiből nagyobb mennyiséget és mennyit.

A törvényszék utasította egyben a Rimamurányit, hogy jelölje meg ezekre vonatkozó bizonyítékait és kimondotta, hogy csak a fenti nyilatkozat megtétele után fog e további bizonyítási eljárásról határozni. Az új tárgyalás időpontját június 14-én 10 órára tűzte ki a bíróság.

Moziközlemények

Penrod meghódította Budapestet

A Corvin-Színház és a Tó-mozi diadalmas műsora.

Budapest kényes izlésű közönsége elismerésnek minden jelével honorálja Amerika kivételes tehetségű gyermekszínészeit: a szeplős kis Dintyt és a parányi kis Peggyt, akik a Corvin-Színházban és a Tó-moziban valóságos frappirozzák a közönséget. Mosoly, megható kedv és lelkesedés, majd harsány kacagás kíséri „Penrod” és a „Hudson-utcai fluk” változatos műsorát. Nagy sikere van a két ragyogó amerikai burleszknek is.

+ Maupassant-film az Urániában. Ma 5, 7, 9 és 10.10 órákor.

+ A Mozgóképek-Otthon e héten a jókedv és a nevetés otthona! Amerikai vígjátékstíli jegyért ostromozzák a pénztárat. A pálmáért vetekszik Mary Prevost a „Nem minden csók egyforma” (5 fől.) és Gladys Walton a „Regényhős” (5 fől.) vígjátékban. Sennet a „Sheriff” és az „Udvarló” című két-fölvonásos burleszkben. 7/4, 7/6, 7/8 és 7/10.

+ A Kamarában ma is a „Legsötétebb Afrikában” című szenzációs dzsungel-film befejezése kerül bemutatásra 7/5, 7/7, 8 és 7/10 órákor.

+ Az Omnia amerikai programja. Az Omnia hívős nézőterén méreteiben és tartalmában egyaránt nagyszabású amerikai műsor bemutatása folyik. „Nem minden csók egyforma”, Marie Prevost 5 főlvonásos vígjátéka, elfeledtetni velünk a hirtelen ránk köszöntött kánikulát. Szinte nem is értjük, hogy a szezon legbájosabb filmje miért csak májusban kerül bemutatásra. A domináló filmet egy tipikusan amerikai izgalmas, humoros és szentimentális életkép követi „Regényhős” címen. Itt a szépséges Gladys Walton elragadó alakítását csodáljuk. Kiegészíti a műsort Harald Lloyd legújabb pompás burleszkje. „Ő és az anarchista”, továbbá a Svenska-gyár világhírű filmkarrikatúraszorozatának páratlan humoru trükkfilmje, „Grogg és a Szírén”. Az Omnia előadásai 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Megkezdik a versenytárgyalásokat az állami lakásépítésre

Hatszázötven lakás épül barakokban és bérházakban

(A Reggel tudósítójától.) A kormány hónapok előtt elhatározta, hogy a fővárosi lakásínség enyhítésére újabb szükséglakásokat építet. Erre a célra kétféle koronát irányzott elő. Az összeget még nem utalta ki a népjóléti miniszterium, amelynek hatáskörébe az építkezések tartoznak, de az Országos Lakásépítési Hivatal miniszteri biztossága már megtette az előkészületeket az építkezések megkezdésére.

Az eddigi tervek szerint körülbelül 650 lakást építenek, még pedig kétszázötven barakszerűen, négyszázötven pedig két- és háromemeletes bérházakban. A baraklakások közül 100 Pest-szentlőrincen, 100 az Augusztia barakkórháznál, a bérházlakások közül 250 a Juranics-utcában, 200 a Pongrácz-uton épül. A bérházak két és három szobából állanak. Ugy a Juranics-utcában, mint a Pongrácz-uton 5-6 bérház, összesen tehát 10-12 bérház épül házaként 40-45 lakással.

A kétféle koronából 200-300 millió jut a baraklakásokra, a többi a bérházakra. A baraklakásokat úgy építetik, hogy 4-5 évig lakhatók legyenek.

A pestszentlőrinci lakásépítésre

még e hét folyamán megkezdik a versenytárgyalást,

a többiekre szintén sor kerül még e hó folyamán. Ha különösebb okok nem gátolják az építkezéseket,

valamennyi lakás még az idén fölépül és a lakók még 1923-ban beköltözhetnek

ugy a baraklakásokba, mint a bérházakba. A lakásokat elsősorban vagonlakoknak és menekült közalkalmazottaknak adják.

Anglia nem érintkezik a szovjetkormánnyal

London, május 13.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Jól értesült politikai körökben határozottan cáfolják, hogy Kraszín az angol kormány kezdeményezésére érkezett Londonba. Az angol kormánynak sokkal rosszabb tapasztalatai vannak az orosz szovjetkormány korrektségéről és szavahihetőségéről, semhogy megbízottaival hivatalosan tárgyalni kívánna. Kraszín ugyan érintkezett egyes angol miniszterekkel, de ennek semmi komolyabb jelentősége az angol-orosz viszony megjavítása szempontjából nincs. Az angol kormány nyugodtan várja a keddi alsóházi vitát az orosz kérdésben követett politikájáról, mert meg van győződve afelől, hogy az ellenzék erős fölkészültsége dacára ez a politika a parlament többségének helyeslésével fog találkozni.

Helsingfors, május 12.

Az Havas-ügynökség jelenti: Híre jár, hogy Moszkvában az angol misszió előtt nagy angolallenes tüntetések voltak.

Nőgyeim és uraim!

Mély tiszteléssel ajánljuk Önöknek

Kitűnő rumburgi elnevezésű bármilyen fémnére alkalmas pamutvászon mtrként 1175 K-ért
1500 drb bőrerős fehérített lepedők drbjá 4875 K
115 cm. széles selyemfényű batiszt méterje 2460 K;
Modern színtartó zsebkönyvek 1310 K.
Női divatkönyvek minden színben mtrje 1830 K
Rendkívül szép kosztüm- és csikos aljkelmék méterje 3470 K.
Férföltönyszövetek csoda választékban sehol olyan olcsón.
Férföltöny szövetek olcsó alkalmi váltó méterje 5960 K
Kétfestő maradékok 1230 koronáért.
Kanavaszok, bőrerős auginok, törülközők, abroszok, zsebkendők, pohártörők minden elfogadható ártért.

Olcsó maradékvásár Budapest, Király-u. 32

BARKINEK CSAK AZ UDVARBAN

Kérjük tekintse meg raktárunkat, vizsgálja meg árainkat!

Magyar Motor- és Gépgyár Rt.

A legutóbbi alapítókezelésünk kaposán az új részvények helyett kibocsátott ideiglenes pénztári elismervényeket végleges részvényekre cserélljük át.

Főlhívjuk ennél fogva t. részvényesünket, hogy ideiglenes pénztári elismervényeit Budapest: a Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság értékpapírpénztáránál (V. ker. Nádor-utca 16).

Szombathelyen: a Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság szombathelyi fiókintézeténél.

Wienben: az Union Banknál bemutatni sziveskedjenek, ahol azok végleges darabokra fognak átcsereztetni.

Szombathely, 1923 május 2.

Magyar Motor- és Gépgyár Részvénytársaság.

ALBUS

H A R A N G

É S H A Z I

SZAPPAN

Szörpme - bodná és megóvás
BODNAR JÓZSEF SZÜCSMESTERNÉL
586 Nádor-utca 15. Telefon 12-79

SZÍNHÁZ MOZI

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mit szól hozzá, Paulay Erzsé már két szikratáviratot küldött Quebeckből. Az egyiket az édesanyjának, özvegy Paulay Edénének, amely angolból szóról-szóra lefordítva így hangzik: Jól vagyok, a hajó, a tenger, az utazás gyönyörű, mégis a szívem fáj Pistukáért, Budapestért, 14-én újra táviratot kaptok, millió csók Erzséttől.

— És a másik szikra?

— Nyugodt lehet, nem a Nemzeti Színháznak szólt, hogy nem vehet részt a Schakespeare-ciklus előadásain. Egy pesti jóbarátjának táviratozta, hogy a párisi orvosprofesszorok teljesen egészségesnek találták, minden panaszra és féltelme indokolatlan idegesség volt csupán.

— Belföld ma nem érdekel, külföldiekről valamit!

— Két zseniális pesti rajzolóművésznőkről vannak híreim. Major Henrik Newyorkba érkezett. Már a hajón megismerkedett Charlie Schwabbal, az acélkirálynővel. Hogyan ismerkedett meg? Könnyű neki! Lerajzolta. Most a legelső newyorki kabaréban lép föl és szemképrátató gyorsasággal portretirozza a publikumot. Óriási sikere és 100 dollárja van esztendőnként, ami magyarban több mint 600.000 krón. Másik kedvencünk, Vértés Marcel, Párisban arat babérokat és frankokat. A legeredetibb rajzolótalentumnak tartják Párisban, nem is plakát, ami nem ez a Rue de Sablons 27. szám alatti műterméből kerül ki.

— Még! Még!

— Ez szomorú, ami most következik. Emlékeznek még a finom, kedves Schmidt Lilyre, Schmidt Miksának, a butorgyárosnak feleségére, aki Velencében öngyilkos lett. Szegény Lily hagyatéka tegnap érkezett Budapestre, a kislányához: 150 pár cipő, 9 bunda, 40 ruha, 14 hermélín sál, 32 kalap és ezer apróság.

— Még! Még!

— Nézze, maga ok nélkül nem lelkesedik! Egy érdekes hír, amin kereshet. Ma este érkezik Pestre Hubermann Broniszláv, a világ-híres hegedűs.

— Hol találok meg? Rohanok...

— Hubermann most először nem fogja igénybe venni csepeli Weiss bárók vendégszeretétét — régebben mindig náluk lakott — hanem a Hungáriában bérelt lakosztályt. Most aztán elég legyen a külföldiekből. Tudja-e, mi az igazság a Péchy Erzsé betegségevel, igaz volna, amit beszélnek...

— Miről van szó?

— Hogy tudniillik, Péchy torkában nem repedt meg semmiféle ér, hanem a művésznőnek egy elhanyagolt tüdőcsucshurutja van és a tüdőcsuca rosszalkodott... Eppen most, amikor esténként 2 millió osztrák koronára szerződött Bécsbe.

— De hiszen már kommunikáltak, hogy meggyógyult...

— Azt megtették. S a publikum, amely gyanútlanul elmegy este a színházba, csak az előcsarnokban értesül arról, hogy vagy „A bajadér” megy vagy a sárga izé, de nem Péchyvel, csak Karácsonyi Ilyvel. Annyira nem lépett még föl, édesem, hogy még az sem biztos, hogy ma, hétfőn este föl fog-e lépni... Sok peche van újabb az Uniónak az operettjeivel, ha csak az új „János vitéz” ki nem huzza a vízből.

— Ki? Mi? Kicsoda?

— Na, ne bámuljon rám azzal a két ibolyabléd szemével. Kálmán és Lehár ugyan e szemből kiszorították, de mi, akiknél senki jobban nem utálja a kommunékirajongást, mindennek agyba-főbe dicsérését, megjósoljuk: a jövő színházi évad legnagyobb magyar sikere a „Mézeskalács”, Szirmai Albert operettje, lesz. A múlt héten a szerény és igénytelen Szirmai lejátszotta a partitúrát intím társaságban és a jelenlevők — Beőthy Lászlónak azzal gratuláltak: „Megvan az új János vitéz!”

— Óriási...

— És mondja, mért nem beszél egy szót sem arról a parázs kis botrányról, amely a héten az Apolló-Kabaréban zajlott le, he?

— Te jó Isten, hát mi történt?

— Úgyes. Maga, ugy látom, már a nyári álmat alussza. Hát az történt, hogy valamelyik este beállított az Apolló-Kabaré igazgatósági irodájába egy fiatal bérze-„Napoleon”, akinek nevét a lapok rendőrségi rovatából a publikum

is ismeri. A fiatalember, aki még nem is olyan régen a Metropol-szállóban volt portásfiú és akit csak a múlt héten eresztettek ki nagynehezen a rendőrségről, a kabaré ifjú és ellenállhatatlan szőkeségű dízozének csapja a szelét, az igazgatót kereste, majd amikor azzal beszélni nem tudott, a titkárnak jelentette be csengő orrhangon, hogy a művésznő (akinek tudniillik hősünk kurizál) a mai nappal „megkezdte nyári szabadságát”. Ezt vegyék tudomásul. A titkár, szelíd, fekete ember, megkérdezte, hogy tulajdonképpen kihez is lenne szerencséje és hogy urasága milyen minőségben tenné a szokatlan bejelentést. Amire a huszonhároméves reprodukálhatatlan kifejezésekben kérte ki magának, hogy őt, sőt őt valaki ne ismerje. Fűtyül az egész kabaréja, külön-külön és egyenként mindenki. A titkár, ötletes ember volt, megnyomta a portás csöngettyűgombját, a fiatalembernek rögtön a fűtyülés után lenyomott két nyaklevest, a belépő portást pedig röviden utasította, hogy a fiatalembert távolítsa el a kabaré épületéből. A portás, Breitbart legyőzőjéhez hasonlítottam, megfogta a rugkaplódzó fiatalokru habitúját és úgy kivágta a fojerból is, hogy a villamos szinte elgázolta. Tudniillik pont a sinékig röpült.

— Óriási...

— Na lájja... A röpülésről jut eszembe, hogy az Apollóból egyébként az összes tagok röpülnek. Ungerleider fölmondott az összes tagoknak, állítólag azért, mert az Apollónak nincs még a jövő szezonra helyisége. Helyisége pedig azért nincs, mert a Sándor-téri építkezést, amelyről természetesen A Reggel irt először már hónapokkal ezelőtt, nem lehet megkezdni, mert a lebontandó viskó három lakóját sehoggy sem lehet kilakoltatni. Jellemző, hogy emiatt 200 embernek el kell vesztenie a kenyérét. Hogy mi van még? Hát várjon csak: Hegedűs Gyula, úgy mint az operett-hercegnők, jövőre nem szerződik állandóan színházhoz, csupán egyes szerepekre. Biller Irént Jacobsohn minden áron föl akarja vinni Bécsbe; azt mondta, hogy ilyen operett-tehetséget életében nem látott még. A Renaissance-Színház jövőre kizáróan magyar szerzők darabjait adja elő. Lázár Mária férjhez akar menni, ellenben Párisba megy a táncakadémia, de nem férjhez. Faludi Sári tegnap este vette át a tehetséges Bóth Klári szerepét, akit a „Szidike” nagyon lefoglat; az Andrássy-úti színházban, 39 fokos lázzal, nagyon szép sikere volt.

— ... az obligát pletyka?

— Az obligát pletyka: A tündöklő szépségű, gyönyörű hangú énekesnő, miután gyors egymásutánban elutasította magától egy szellemességéről híres vezérigazgató, egy nagyszerű és egy antantkapacitás hódolatát, újból évekként ezelőtti és évekként oly fiatal zeneszerzőjének ifjú dalait éneklé a kabaréban. Ó május, ó tavasz, ó szerelem...

* Színházi telefonhírmű. A szinigazgatók és művészek delegátusai szombatról vasárnapra virradó éjszaka kezdték el tárgyalni a kollektív szerződést, de egyelőre nem állapodtak meg egymással, mert a szinigazgatók tárgyi garanciát követeltek a színészektől arra nézve, hogy a színészek a kollektív szerződést nem fogják megszegni, vagyis, hogy nem kérnek külön fizetésemelést. A színészek azt a garanciát ajánlották föl, hogy amennyiben a színészszövetség nem tartaná be a kollektív szerződést, az igazgatóknak jogukban áll az egyes színészek szerződését külön külön elbírálni. Szerdán éjjel ülnek újból össze a delegátusok, akkorra várható a megegyezés is. Más. A Renaissance-Színház jövő évadja a magyar szerzőké: Szép Ernő, ifj. Gárdi Mózes, Szemes Béla, Lengyel Menyhért és esetleg Herczeg Ferenc egy-egy darabját adják elő, mindössze két idegen szerzőt iktattak a műsorba: Strindbergét és Shakespearet. Strindberg „Haláltánc”-át, Csörtossal, Forray Rózsival és Törzsszel, Shakespearenek pedig vagy a „Lear király”-át Csörtossal, vagy a „IV. Henrik”-jét, Fallstóff szerepében ugyancsak Csörtossal fogják előadni. Más. Hegedűs Tibort, a „Sári bíró” rendezőjét, sikeres debütja után Beőthy László kinevezte az Unió-színházak rendezőjévé. Más. A Reggel Baló Elemér kérésére közli, hogy ő Somlay Arturral nincsen rossz viszonyban, hogy Somlay Artur minden ellenkező híreszteléssel szemben jóakarója. Slusz.

„A Türemény”

— Szerző a darabjáról —

„A türemény” háromfelvonásos vígjáték. Nevezhetném szabványosnak, de szerénytelenség lenne, mert az már a közönségre és a kritikuskra tartozik, hogy megállapítsák, vajjon a puzta szórakoztatáson fölül sikerült-e még gondolatokat és egyéni világlátást is mutatnom komédiámban. Az elmúlt két esztendőben három darabot írtam. A három közül (a saját megítélésem szerint) a legkönnyedebbel, a mai élethez legközelebb állóval mutatkozom be, mint drámaíró, a közönségnek. És ha sikerül a Renaissance finom ízlésű közönségét két és félórán át kellemesen elszórakoztatnom, meg leszek elégedve első drámám munkámmal. Darabomat különben eddig hat külföldi színház kötötte le. De szebb és gondosabb előadásban aligha fog színrekerülni, mint a Renaissanceban. Köszöndöm, hogy minden szerző elégedetlen. Én azonban nem győzőm csodálni Bárdos igazgató aldozatkészségét, a díszletek, a ruhák pompáját s a művészek nagyszerű munkáját. Ilyen előadásban megbukni — szinte lehetetlen. És nagyon rossz a darabom, ha nem lesz sikere. Ha pedig sikere lesz, az érdem orozláruése a színházé, amely ezzel a tavaszi premiérral is be fogja bizonyítani, hogy legfőbb célja, minden üzleti érdek fölött, a művészi produkció, a modern színháték a legtekélyesebb formájában. Orbók Attila.

◆◆◆

* Horváth Elek tanár zongoraművész, Wachtel Gabi dalénekesnő közreműködésével ma este tartja meg a budai Vigadó nagytermében utolsó hangversenyét. Az estély iránt nagy az érdeklődés. A hangverseny este 8 órakor kezdődik. (Jegyek már csak az esti pénztárnál.)

* A „Türemény” főpróbája a Renaissance-Színházban nem hétfőn, hanem kedden délelőtt 11 órakor lesz.

* Operabemutató a Városi Színházban. Leoncavallo híres operáját, a „Zazá”-t pénteken mutatja be a Városi Színház. A partitúra gazdag dallamossága, a hangszerelés ezer színe és a pompás szerepek megmagyarázzák az óriási sikert, amelyet a „Zaza” eddig Berlinben, Newyorkban és Olaszország összes dalszínházában aratott. A címszerepet Walter Rózi éneklé, kivül: Bárony Déra, B. Medveczy Bella, Szentmihályi, Sárosi és Palotay jutott hálás föladatához. Az előadást Dainoky Viktor dr. rendezte és Abrányi Emil vezényli.

* A Vígyszínház e hetének eseménye Max Pallenberg és a bécsi Raimund-színház együttesének vendégszereplése, amely szerdán a „Wauwau” előadásával kezdődik és beárul a következő keddig tart. A „Wauwau” szerdán, a „Dardamelle, der Beirogene” csütörtöki és a „Herr Minister” pénteki előadása 1/2 órákor kezdődik. Szombaton „Das weisse Lämmchen”, vasárnap a „Wauwau” és hétfőn az „Unbestechliche” kerül színe éjjeli előadásban. Hétfőn kezdéssel. Kedden a „Herr Minister”-t ismétlik 1/2 órai kezdéssel. A „John Gabriel Borkman”, a színház legújabb szenzációja, hétfőn 1/2 órai kezdéssel, szombaton és a jövő hétfőn 7 órai kezdéssel szerepel a műsoron.

* „A diadalmas asszony” hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton és következő hétfőn este folytatja diadalmas sorozatát, amely a Városi Színházat zsúfolásig megtölti. Kosáry Emmy és Király Ernő, a színház kitűnő vendégei, Tisza Karola, Sziklai, Horti és Sik pompás együttese igazi művészi esemény. Vasárnap délután a „Bolond Istók”, hétfőn délután a „Carmen” van műsoron.

* „Marinka, a táncosnő” hete lesz a Fővárosi Operett-színház ezen hete is. Minden este ezt a rendkívül mulatságos és dallamos operettjűdonságot játsszák. Pünkösdi vasárnapján a „Tatarjárás”, pünkösdi hétfőjén „A kis grizette” kerül színe.

* „A türemény”. Orbók Attila háromfelvonásos vígjátékának premiére kedden lesz a Renaissance-Színházban. Ezen a héten még szerdán, csütörtökön, szombaton és pünkösdi vasárnap is színe kerül a nagyszerűek ígérkező vígjáték. Hétfőn, pénteken és pünkösdi hétfőn este a „Végállomást” játssza a színház. Pünkösdi vasárnapján és hétfőjén délután, mérsékelt helyárakkal, a „Tökmag” kerül színe. Az előadások hétfőtől kezdve 8 órakor kezdődnek.

* Pünkösdi hét a Magyar Színházban. A Magyar Színházban hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap este „A véloperes hölgy”-et adják. Tersánszky J. Jeán mulatságos „Szidike” című darabját szerdán, szombaton játsszák. Pünkösdi hétfőn este az „Egi és földi szerelem” kerül ismétlésre. Pünkösdi vasárnap délután a „Tüzek”, pünkösdi hétfő délután „A lányom hozományja 500 millió” kerül színe. A délutáni előadások 3 órakor kezdődnek és mérsékelt helyárakkal.

* Péchy Erzsé meggyógyult. Péchy Erzsé, a Király-Színház kiváló primadonnája, rövid ideig tartó betegségéből meggyógyult és újból állap. „A sárga kabát” „Lea szerepében. A nagyszerű daljáték ezen a héten is, természetesen minden este, műsoron van. Ugyancsak „A sárga kabát”-ot adják pünkösdi hétfőn este is. Pünkösdi hétfőn délután „János vitéz”, vasárnap délután „A bajadér” kerül színe, 3 órakor, mérsékelt helyárakkal.

* A Belvárosi Színház pünkösdi hete. A Belvárosi Színházban a „Sári bíró”, Möriz Zsigmond mulatságos vígjátéka és Savoír „Kékszakáll nyolcadik felesége” föl-váltva szerepel a műsoron. A „Sári bíró” hétfőn, szerdán, csütörtökön, pünkösdi vasárnap és pünkösdi hétfőn este kerül színe. A „Kékszakáll nyolcadik felesége” kedden, pénteken és szombaton kerül színe. Pünkösdi vasárnap délután a „Csipke”-t és pünkösdi hétfőn délután „Az útközöt”-et adják. Mind a két előadás 3 órakor kezdődik és mérsékelt helyárakkal.

* „A szép asszony kocsi” bemutatóelőadása. A Blaha Lujza-Színház e hetének eseménye lesz Rajna-Czobor új operettje. „A szép asszony kocsi”-nak szombati bemutatóelőadása. A bemutatóelőadás estének a „Levendula”, Szilágyi és Lippay romantikus operettje tölti be a műsort. Pünkösdi vasárnap délutánján és pünkösdi hétfő délutánján ugyancsak a „Levendula”-t adják 3 órakor, mérsékelt helyárakkal, az esti előadások szereposztásában.

* Pakos grizettek”, „Cirkusz”, „Hány óra, Zsuzsi?”, „Baj van”, „A moly” című nagyszerű darabok, mulatságos tréfák, kitűnő magánzámok, minden este színe kerülnek az Andrássy-úti Színházban. Ugyancsak a műsort ismétlik pünkösdi vasárnap és hétfőn délután 1/2 órakor is, mérsékelt helyárakkal.

Szép egyedül csak „ARI”-crém, puder, emailborotvóviz használatától lesz. — HAJ-SZAK VÉGLEGES ELTÁVOLÍTÁSA VILÁGNYAL. Széplő, szemölcs-, szépségpolás és arcmassage jutányos bérletben GAOG kozmetikai intézet, IV. Múzeum-körút 13. • 487

Telefon J. 121-68 NEMZETI ROYAL-ORFEUM Telefon J. 121-68
A májusi kiténő varietéműsor és
HATTYULOVAG
Zerkovitz-Harmath-operett.
Az előadás kezdete 10, vége 11 órakor

VASÁRNAPI SPORT

Meglepetések napja a futballban

Újól nyílt a bajnokság sorsa. — Az UTE szenzációs veresége. — Az FTC időntelenül végzett a BTC-vel. — A Zuglói AC pompás győzelme. — A II. osztályban a favoritok nagy gólaránnyal győztek

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi mérkőzések majdnem mindegyike a papírformát megsejtelve alakult ki. Vonatkozik ez az UTE—Vasas, Zuglói—III. ker. TVE-re, Törökves—KAC-ra elsősorban. Legfőképpen az UTE veresége, aminek révén az I. osztályu bajnokság nyitabbá lett, mint valaha. Az újpesti Stadion grandiózusabb, nagyszerűbb küzdelemnek rövid főnállása óta nem volt tanuja, mint a vasárnapi volt. Az első perctől az utolsóig rendkívül izgalmas, bizonytalan kimenetelű volt a küzdelem, veszélyesebbnél-veszélyesebb akciókkal, védhetetlen gólokkal. Az UTE kétségtelenül jobb volt ellenfelénél, a győzelmet is jobban megérdemelte volna, gólhelyzete háromszor annyi volt, mint a Vasasoknak, minthogy azonban az eredményt nem az elszalasztott, hanem a berugott gólok után számítják, a Vasas maradt fölül. A két csapat egyik része sem volt kifogástalan. Az UTE-ban ismét szerepelt Paulusz. Nem foglalkoztatták kellőképpen, pedig máris a régi nagy formáját megközelítő játékokat produkált. A belső trióból Schaller igyekezett. A halvesorban Király volt nagyon jó. A védelem néha föltűnő bizonytalann volt, amit két góllal fizettek meg. A Vasasok közel sem játszották ki a rendes formájukat. Az első félidőben különösen a csatársor funkcionált halgyöngén. A második félidőben viszont a halvesor nem bírta végig az iramot.

A mérkőzést Katzer nyerte meg a Vasasoknak.

Katzer élete legjobb játékát produkálta vasárnap, mellette valósággal eltörpültek a társai. Szédületes lefutásai, remek cselezései, mesteri beadásai a mérkőzés legszebb momentumai voltak. Jellinek nagy technikájával vonta magára a figyelmet. A halvesorban Gottlieb volt

jó, amíg birta tüdővel. A védelemben Zatykó és Nyerges váltak ki.

A Vasasok támadnak. Jellinek szökteti az ofszeidon álló Takácsot. A szabadrugás Mingróhoz kerül, akinek rugását Remete védi. Az első UTE-támadást Szidon vezet, a 4. percben nehéz helyzetben keresztáldogozza magát a felpályától kezdve, beadás azonban rossz. A 7. percben a Vasasok szép kombinációját Fogl III-nak módjában lett volna megzavarni, azonban hibázik s így módot ad Takácsnak, hogy a labdát a kapu fölé fejele.

Az első gól a 14. percben szűltek meg.

Szidon, a rajta lógó védelmet lerázva magáról, pontosan centeréz. Schaller kapja a labdát, áttolja a teljesen szabadon álló Pribojnak, aki nyugodtan állítja a labdát, 5 méterről zavartalanul löheti be. Az UTE halvesorának szokásos kezdeti bizonytalansága a Vasasokat gyakran hozza frontba. A 20. percben Katzer leszaladja Fogl II-t, beadását Remete fogja. Öt perccel később Vasas-offenzívá, közben a nap is kisüt, az UTE-t jutattva kedvezőbb helyzetbe. Kétszer egymásután rendkívül meleg helyzet a Vasasok kapuja előtt, mindkétszer Nyerges lép közbe. Fogl II. faultja miatt a Vasasok jutnak szabadrugáshoz, majd kornerhoz. Szép mezőnyjáték befejezése-képen Paulusz remek lefutását, majd beadását a 30. percben a tisztán álló Szidon mellé lövi. A 33. percben Katzer révén a Vasasok teremetnek veszélyes helyzetet az UTE kapuja előtt, Király azonban idejében közbelép. A 36. percben Király (Vasas) faultolja Kósát. Az utolsó percben Schaller kiszökését ügyesen szereli Zatykó. Félidő 0:1!

A II. félidőben az első nagy lapos Szidon kapja 25 méterről küldött gyöngyörű, áls lövésért, amelyet Nyerges alig-alig véd. Hét perccel át a Vasasok területében folyik a játék. Egyaráz fault tartkítja a játékok. A 15. percben Gottlieb erős faultja miatt Nagy bírt az UTE ellen ad szabadrugást. A 25. percben Zatykó brutálisan lerugja Szidon, a megérdemelt kiállítás azonban elkerülte. A 26. percben Kósa lövését a kapucél védi. Örült erős iramban folytatódik tovább a játék.

A 27. percben Katzer a védelem hibájából a tisztán álló Jellinek elé tállja a labdát, aki védhetetlen góllal lö. (1:1)

A 33. percben Szidon szép beadását Priboj tiszta helyzetből mellé lövi. Az utolsó negyedóra a veszélyes támadások jegyében mulik el. A 40. percben Zatykó a 16-os előtt löti a labdát.

A 41. percben Katzer szép beadását Takács áleson belövi. 2:1!

Bajnoki mérkőzések

FTC—BTC 3:3 (2:3). A BTC a múltban is rendkívül erős ellenfele volt a zöld-fehéreknek s a tradicionális nagy harc tegnap sem maradt el. A félidőben a két csatársor szokatlan gólképességet bizonyítja, egyenlő erejű védelem mellett. Ezzel azonban tegnap szó sem volt. A BTC ugyan ebben a tekintetben a szigorú kritikát is kiállja, az FTC védelme azonban érthetetlenül gyöngye volt. Így aztán az FTC csatársorának a munkáját beszűnik többre, ha történetesen két gólt nem II-esből és szabadrugásból értek volna el. Már a 9. percben gólt lö Pólya II-esből, két perccel rá Zili kiegészít, majd a 14. percben Pász lövése akad meg a hálóban. Pár perc múlva Kelemen oszlatja el góljával a zöld-fehérek gondjait. Heves és veszélyes helyzetekkel, valamint váltakozó paccolásokkal teltett 20 perc után Brauchlernek Amsell hibájából ismét sikerül a BTC részére a vezetést megszerezni. Félidő 2:3! A II. félidő egyetlen gólját Blum lötte a Horváth faultja miatt megítélt szabadrugásból. Ebben a félidőben az FTC nagy fölényben volt, a BTC azonban igen ügyesen és eredményesen védekezett. Horváthot a 32. percben a bíró kiállította. Az FTC-ben Blum és Wilhelm voltak igen jók. Az Amsell, Takács I. és II. közvetlen győzelem leggyöngyösb embere Amsell volt. A csatársor nem volt éppen jó. A BTC-ben a védelem, élen Gesztelcsköt, fényesen működött, mellettük Zsin, Hajdu és Zili munkája érdemel elismerést.

MTK—MAC 3:1 (0:1). Az MTK esztendői kései győzelme után kevesen tekintették komoly mérkőzésnek az MTK—MAC mérkőzést. Az MTK azonban ezúttal sem mutatott javuló formát, amit az sem indokolt, hogy a csapat tartalékosan állt föl. Ezzel szemben előnyre szolgált az erősen fölzott társ. A MAC, amennyire fölé telt, belafeküdt a játékba s adott körülmények között az eredményt meg is lehet elégedve. Igaz ugyan, hogy Szaffka öngóllal elmaradhatott volna, de viszont nem azért Szaffka az öngóllíró, hogy egy alkalmat is elszalasztson az öngólszerzés terén. Az MTK csatársora 45 percen át nem volt képes gólt rugni a MAC-nak. A II. félidőben azután az MTK jelenleg legrosszabbnak vélt csatára, Opata a 10. és 23. percben két gólt rug, amit Földi csupán egy góllal tud ellensúlyozni a 13. percben.

Zuglói—III. ker. TVE 4:1 (2:1). A Zuglói legnagyobb gólaránnyú győzelme ez az I. osztályban. A III. ker. TVE csodálatosképpen a gyöngyösb csapatoktól szenvedt el a legnagyobb gólaránnyú vereséget. A MAC-tól 5:1-re, a Zuglótól 4:1-re kikapni, valóban nem való klasszisa csapat. Igaz, hogy tartalékosok, Drozda, messze áll Neuhaus klasszistól. A Zuglói AC győzelme kétségtelenül megérdemelt volt és rendkívül heves is, mert a csapat helyzetét az I. osztályban egészen megszüntetőtt. Zuglói első góllát a 13. percben Sefcsik lötte. A 21. percben Svarek szépen kidolgozott labdáját Horváth 16 méterről olyan erővel lötte kapura, hogy a háló kiszakadt (1:1). Ugyancsak védhetetlen volt Sefcsiknek a 33. percben lött és az önmaga által jól előkészített gólját. A II. félidő góllját Neumayer és Vazsek lötték. Zuglóból fényesen játszott Zwolenszky a védelemben. Hajdu a halvesorban és Sefcsik a csatársorban, a III. ker. TVE csapatából Horváth, Nagy és Svarek váltak ki.

Törökves—KAC 1:1 (0:0). A KAC nem akart elmaradni a megérdemelt győzelem terén a Híján véte egy csomóban levő Zuglótól és BTC-től és kis híján megverte a Törökves. A Törökves Szedlacsék és Szánthó helyén tartalékokat szerepeltetett. Szánthó helyén az ifjúsági lengyel nagyon jó erőnek bizonyult. A mérkőzés egyenlő 0:0 félidőig tartó küzdelem után a KAC fölénynek jegyében folytatódott és a II. félidő 5. percben Boldog mecserezi a KAC vezető góllát. A Törökves csak föléra múlva egyenlítő ki Kautzky lövéséből. A KAC-nak többször volt alkalma a vezetést megszerezni, a csatársor azonban ehhez gyöngyösként bizonyult. A KAC-ban a Bóni—Saguly—Raiz-védelem kifogástalanul működött, Sándor jobb volt, mint Hajos, a csatársorban Boldog és Vatter váltak ki. A Törökvesnél a csatársor nem volt a szokott jó. Hízer kimélte magát, a többiek többé-kevésbé hozzá alkalmazkodtak.

VAC—MAFC 3:0 (0:0). A nap legérdemtelenebb mérkőzése. A MAFC egy félidőn túl nem bírta az iramot s

Kövessnek a II. félidő 3. percben elért gólla után megadta magát a sorsának. A VAC a 25. majd a 35. percben Léb és Boros révén ért el még két gólt. Közben a 35. percben Rigler (a MAFC-ból) kiállítja a bíró. A VAC-ból a csatársor, különösen Kövess és Lébi, a MAFC-ból viszont a védelem volt jó.

A szövetségi díjat a Vasasok nyerték. A Vasasok behozhatatlan 5 pont előnnyel vezetnek a szövetségi díjban és így az az évi szövetségi díj nyertesének 6k tekinthetők.

Egyéb eredmények: ILSZ válogatott—BKAC válogatott 2:1! — Bécs: Slavia—Rapid 6:0, Amateure—WAF 1:0, WSC—Admira 4:0, Hakoah—Stimmering 2:1.

A II. oszt. bajnokság. UTSE—Husos 7:0! (2:0), BEAC—BAK 6:0! (3:0), FC—TTC 3:1 (2:0), BTK—Postás 1:1 (1:2), KAOE—NSC 2:1 (2:0), Ékszerészek—VII. ker. SC 2:0, EMTK—BTK 2:0.

Magyarország 1923. évi törbajnoksága

Bajnok: dr. Lichtenecker H. (MAC)

Míg a kardnak nagyszámu művelői vannak hazánkban, addig a törbívást igen kevesen üzik. Érthető tehát, ha a törben alig van számottevő versenyzőnk és így történt meg az, hogy a törbajnokságban mindössze hatan állottak a starthoz. Az indulók pompás keretben, a Műegyetem aulájában mindvégig heves küzdelmet vívtak a legszebb cím eléréseért. Részletes eredmény: Bajnok: dr. Lichtenecker A. (MAC), 5 győzelemmel.
2. Schenker (MOVE—BSE) 4 győzelemmel.
3. Tóth Péter dr. (MAC).

Kultsár István (MAFC), a legkiválóbb hosszútávfutónk a BTE alétkai versenyén az 5000 méteres síkfutásban 15 perc 40.8 mp.-es nagyserü időt futott, ami csak kétfédezt másodperccel rosszabb az országos rekordnál, amelyet Némethy (FTC) tavaly állított föl. Egyéb eredmények: A 100 méteres síkfutásban Püspöki T. (MAC) győzött. Idő: 16.8 mp., míg a 200 méteres junior gátfutásban Muskát 27.4 mp.-es időt ért el. A magasugrásban: 1. Vidóczy (MAC) 173 cm. 2. Püspöki (MAC) 173 cm.

A „Kis Breitenstrüer“, ezt a nevet adta a közönség a bozmatinon bemutatkozó Kählernek, a 49 kg.-és Hígrán német boxhajónak, aki bámulatosan fejlett technikájával és hihetetlen gyorsaságával mindenkit meghódított. ellenfelét, a jóval nehezebb és magasabb Damm-ot az 5. menetben elintézte. Ezen a matinon Máté, a legifjabb profi-boxolónk az osztrák Kowarowiczot létszra győzte le, akinek segédei a 3. menet végén a reménytelen küzdelmet föladták. Az eredmény kihirdetése után a győztes Máté (78 kg.) P. Steinbach (73 kg.) azonnal kihívta egy 10 menetes mérkőzésre, amit Máté el is fogadott. Ez a küzdelem június első napjaiban kerül előtérre — Budapestén. — A boxmatin harmadik mérkőzésében Seybold (Stuttgart) a pában dolgozó Jürgenst (hajos) a 8. menetben Enock-outolta. A Huber—Hirschberger „exhibition“ mérkőzés 10 menet után eredmény nélkül végződött.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lázár Miklós. Kiadja a Reggel Lapkiadó Rt.

Világosság-könyvnyomda rt., Budapest VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutch D.

Király-díj 1923

Vasárnap futották le Alagon a magyar ló-versenysport legklasszikusabb versenyét: a Millenniumi díjat, vagy amint azt a nagyközönség ismeri: a Király-díjat. Évek óta nem volt ilyen szenzációs lefolyású és hasonló sportértékkel bíró Király-díj. Három évjárat színe-javát nyergelték föl a nagy díjért, amely hatalmas meglepetéssel végződött. A versenyt ugyanis gróf Apponyi Ricsay-a nyerte meg a Lesvári ménes Ascanio-ja ellen. Sokkal nagyobb meglepetést keletkezett azonban az, hogy a Bakony-pölöskei ménes kétszeres Millenniumi díj-nyerő Balbinus-a még helyre sem tudott fölvergődni. A versenyen a rossz idő ellenére is nagy közönség jelent meg. A részletes eredmény a következő:

I. futam: 1. Bamschabl (8:10r) Esch, 2. Corona (2½) Szabó L. II., 3. Gondatlan (5) Schejbal, F. m.; Lorraine (4), 1½h, 1½h. Tot.: 200:220. II. futam: 1. Reintintin (5) Szabó L. II., 2. Spinette (4) Vondra, 3. Csapodár (3) Bisciste, F. m.; Blanka (8:10r), Vulpia (10), Kocsai (4), Meiringó II. (16). 1h, fejh. Tot.: 200:200, 360, 320, 380. III. futam: 1. Ricsay (6) Szabó L. II., 2. Ascanio (2½) Takács, 3. Col. Romanelli (8) Janek, 4. Lavendel II. (6) Esch, F. m.; Balbinus (2½), Pásztorfű (10), Persze barna (16), Ébredj magyar (12), Oda neki (20), Turán (50), Ganges (20), Mamlasz (6), 1½h, 1½h. Tot.: 200:1480, 420, 340, 400. IV. futam: 1. Székrása (5) Biernáczy, 2. Bombulus (3) Szabó Gy., 3. Ergo (3½) Pretzner, F. m.; Sándor (4), Szelvény (8), Carmelite (3½), Gourmet (5), Morningstar (12), 1½h, 1½h. Tot.: 200:320, 320, 400, 320. V. futam: 1. Cihá (8) Nagy G., 2. Sakk-matt (2) Vondra, 3. Vac Vietis (3) Altmann, F. m.; Szándék (6), Veszprém (6), Rozsnyó (12), Simonetta (3), Csengő (12), Kates (10), Ny-Pett (20), Mero (5), 1½h, 3h. Tot.: 200:1440, 800, 240, 240. VI. futam: 1. Afonya (8) Nagy G., 2. Donna Magda (2½) Vondra, 3. Prim (8) Esch, F. m.; Derüre-born (6), Aprés (4), Bía (2½), Intégritás (10), Mönchsberg (6), Negresco (15), Adí (25). Fejh. 1½h. Tot.: 200:2080, 500, 340, 660.

Az osztrák ügetőderby. (Bécs, május 13.) Az ügetőderby eredménye a következő: 1. Edward (1.28.9) Wiltshire, 2. Dortha, 3. Kottlingbrunn. Futott összesen 7 ló.

TENNISZ-RACKETEK, TENNISZ LABDÁK, ANGOL, NÉMET ÉS MAGYAR GYÁRTMÁNYOK
KERTÉSZ II., Andrássy-ut 36, Párlai Nagy Áruházal szemben.

Amatőr fényképezőknek

1923. májusi árjegyzéket bérmentve küld
Merlango Magyar Fotópar Rt. Budapest VII., Király-utca 69 Telefon: József

„Fortuna“ Ingatlanforgalmi Vállalat

az Országos Földbirtokrendezői Bíróság engedélyével
Budapest VI, Yerezy-körút 21. 274 Telefon: 7—36.

Nagyszámu birtokveteli és eladási megbízás. Földbirtok, budapesti és vidéki házak, villák és telkek közvetítése. Jól bevált lakásközvetítés, finanszírozás stb. Mindennemű ingatlanügyben szolid, gyors és kivánatra diszkrét lebonyolítás.
„PYRANIS“
MAGYAR FÖLDBIRTOKOSOK ÉS FÖLDBÉRLŐK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI, YEREZY-KÖRÚT 28. SZ.
Mezőgazdasági géposztály,
gabona-, erőtakarmany- és műtrágyaosztály.
428 Telefon: 65—49, 65—50, 17—39, 153—08.

ÍRÓASZTALOK

és teljes irodabehatározások Lányi-nál, Vörösmarty-u. 53. Tel.: 61—43
Központi iroda: Telefon 18-05 733
IV, Pilyax-köz 9
Königétádtior
Testvérek rt.

HUNGARICASNO DEMISEC
Készítők: Raffia, Rétkőspör, szab. Balaton, Turul, Varmora-rendszerű szőlőpermetező. Pálkafűz és mosástűk vörösből, székénygépek, háti- és egykezes kénporozó gépek legolcsóbb gyári áron beszerezhetők. 166
Szentágh Pál részárugár Budapest, IX. ker., Üllői-ut 19. szám.

Hamisfogat, aranyat, ezüstöt, platínát, ékszer napl áron veszek. PREISCH VILMOS, szám alatti VII, Rottenbiller-utca 39. ékszerüzlet 238 Lévsőde-tér sarkán. Oravajítás egyévi jótállással.

Butor-vevők figyelmébe ajánlom a készen levő ebédlő- és hálószobáim megtekintését. Lerner asztalos, Rombach-u. 2 (Dob-u. sark)

FRAKK és smokingöltönyöket, felikabókat óriási áron veszek. Eszau, Sároly-körút 13, I. Tel. József 115—20